

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
---------	-------------	------------------------	-------------------

GENOMFÖRANDEPROJEKT ÖVER 50 MNKR

Projekten redovisas i alfabetisk ordning inom respektive område.

Hagastaden (f.d. Norra Station), Norrmalm			
Staden har förvärvat Stockholm Norra Station AB, vars enda tillgång är fastigheten Vasastaden 1:17 (Norra Stationsområdet). Staden äger sedan tidigare resterande mark. Stadsutvecklingsområde i översiktsplanen. Samarbete pågår mellan Stockholms stad, Solna stad, Locum och Akademiska Hus om samordnad stadsutveckling i området. Projektet omfattar bostäder, arbetsplatser, forskning/utbildning samt service och kultur.	ExplN respektive KF beslutade om inriktning för utbyggnaden i april respektive juni 2007. Reviderat inriktningsbeslut togs i KF 2009-03-31 om 130 mnkr. Genomförandebeslut togs i ExplN januari 2010 och i KF 15 mars 2010. En fördjupad översiktsplan antogs i KF i september 2008. Den första detaljplanen antogs i KF 15 mars 2010. Projektet samordnas tidsmässigt med bl.a. Norra länken-arbetet och utbyggnaden av nytt universitetssjukhus inom Karolinska. Mark-anvisning till fem byggherrar för ca 900 bostads-lägenheter i etapp 1 beslutades i ExplN i augusti 2007. Markanvisning för kontor och handel i en första etapp beslutades i ExplN i februari 2008. Markanvisning tillsammans med landstinget för kontor med inriktning mot life science beslutades i ExplN i november 2009. Byggstart för bebyggelse och ombyggnad av Norra Stationsgatan startade oktober 2011, byggstart för tunnelarna startade i november 2011. Exploateringsavtal för kvarteren vid Torsplan beslutades i exploateringsnämnden i december 2013. Nya Solnabron öppnades för trafik i mitten av november 2013. Då invigdes också det första kommersiella kvarteret vid Norra Stationsgatan/Solnavägen. Första etappen av Norra Stationsgatans utbyggnad har färdigställs under första halvåret 2014. Start av gatuutbyggnad inom område A, längs med Norra Stationsgatan under skedde i augusti 2014. Då startade även den första delen av det garage som Stockholm	Vägtunnelarna har färdigställas under året. Tunnelar för norrgående trafik beräknas öppnas första halvåret 2016. I och med det är all biltrafik på E4/E20 inflyttad i tunnelar. Byggnation av Värtabanans tunnel beräknas starta under året. Byggherrarna för de första bostadskvarteren påbörjar stommar vid halvårsskiftet. Beslut om program för Norrtull beräknas fatta under våren. Därefter kan detaljplanearbete påbörjas. Produktion av temporär sopsug påbörjas sista kvartalet 2016.	Risker i projektet utgörs av: -tidsinverkan andra projekt i området som exempelvis kollektivtrafik, nytt sjukhus, Norra länken och Citybanan -osäkerhet i tidplanen -marknadsläge vid upphandling -kostnadsutveckling fram till färdigställande -konjunkturförändringar kan påverka intäktssidan -riskantering farligt gods i kombination med bebyggelse på överdäckning - tekniska utmaningar med bebyggelse på tunnelar -projekteringsarbete -organisation Enligt genomförandeavtal med Trafikverket för intunnlingen av väg E4/E20 fördelas utgifterna med 80 % för staden och 20 % för Trafikverket. Staden budgeterar 80 % av utgifterna. I samband med att genomförandeavtalet tecknades beslutades projektbudgeten för intunnling av väg och järnväg i styrelsen för projektet. Styrelsen består av två representanter vardera från staden och Trafikverket. Utfallet för Hagastaden för 2015 blev 76 mnkr under prognos VP 2015. Som kommenterats tidigare beror avviken främst av förändringar i Trafikverkets bedömda framdrift av entreprenader inom intunnlingen.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
	Parkering bygger under den kommande Norra Stationsparken. Beslut om tunnelbaneutbyggnad till Hagastaden har fattats under hösten 2013. Norra Stationsgatan, i ny utformning, öppnade för trafik juni 2014. Södergående tunnelrör E4/E20 öppnade för trafik i mars 2015.		
Hammarby Sjöstad Projektet omfattar ett 20-tal detaljplaneområden och sträcker sig över en utbyggnadsperiod om 20 år.			
Fredriksdal Inom kvarteret Fredriksdal i Hammarby Sjöstad bygger SL en ny bussdepå på mark som förvärvats från staden. Denna ersätter befintlig depå i kvarteret Persikan på Södermalm. Skanska bygger ca 370 lägenheter på mark som delvis förvärvats från staden. Skanska ska också bygga ca 20 000 kvm BTA kontor på mark som har förvärvats från staden. Staden bygger gator, kajer och resterande allmän platsmark. Staden ska erhålla exploateringsbidrag från Skanska för merparten av investeringarna.	Programsamråd godkänt i SbN 2008-09-11. Principöverenskommelse med Skanska godkänd i ExplN 2009-08-24. Utställning detaljplan våren 2010. Byggstart kaj vid Hammarby Gård hösten 2010. Stadens exploateringsåtagande är förhållandevis litet då ansvaret till stor del planeras ligga på Skanska. Genomförandebeslut i ExplN togs 2011-03-17. Detaljplanen godkändes av SbN 2011-03-17. Exploateringsavtal med Skanska, genomförandebeslut för projektet samt ny detaljplan godkänt i KF 23 maj 2011. Under 2012 har delar av kajombyggnaden slutförts. Resterande delar påbörjades år 2013. Detaljplanen vann laga kraft i april 2012 - ca ett år försenad pga. överklagande. Ansökan av miljödom avseende kajtorg och inlämnades kvartal 1, 2013. Dom erhöles 2013-12-20. Kajtorg och ledverk (miljödomspliktigt) har byggstartat kvartal 1, 2014. SL har påbörjat bygget av bussdepån inom Hammarby Gård 10. Byggstart av	Alla projekt inom detaljplanen har startats. Skanska Nya Hem med c:a 400 lägenheter (5 hus), SL med depån och Skanska Fastigheter med två kontorshus. Inflyttning från kvartal 1 2016 till 2018. Entreprenad E-140 har startat upp oktober 2015 och slutförs i juli 2016. Efter det påbörjas finplaneringsentreprenad som pågår 2016-2019. Planerad inflyttning 2016-2019.	Under 2015 kvarstod arbeten med ny kaj och erosionsskydd. Planeras att starta i januari och färdigställas april 2016. Riskerna i samband med dessa arbeten (nära farled, sluss och med geotekniska utmaningar) bedöms som mindre men svåra att kalkylera.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
	bostäderna har påbörjats under 2014.		
Lugnet 3 Den del av Nordöstra Sjöstaden som kan byggas innan Danvikslösen byggs kallas Lugnet III. NCC bygger ca 113 bostadsrätter och Stockholmshem bygger ca 116 hyresrätter. Stockholmshem bygger även en förskola för ca 4 avdelningar samt tillsammans med Staden en ny sopsugsterminal. Staden bygger ut och förstärker infrastrukturen kring kvarteret vilket innebär stora investeringar pga. dåliga markförhållanden och omfattande behov av ledningsflytt.	Markanvisningar och inriktningsbeslut i ExplN 24 maj 2012. Genomförandebeslut i ExplN 2014-09-25. Genomförandebeslut godkänt i KF 2015-03-30. Detaljplan antagen i SbN 2015-09-24. Detaljplan laga kraft 2015-10-31. Entreprenör för stadens anläggningsarbeten upphandlad i början av november 2015.	Entreprenör för stadens anläggningsarbeten upphandlades i början av november 2015. Planering pågick för byggstart i november och december. Stadens arbeten planeras sedan pågå i ca ett år, därefter kring årsskiftet 2016/17 kan byggherrarna (NCC och Stockholmshem) påbörja bostadsbyggandet.	Entreprenadens komplexitet gör att det fortfarande är svårt att uppskatta hur kostnaderna kommer att disponeras över de kommande åren. Stort behov av samordning med Trafikförvaltningens utbyggnad av Tvärbanan till Sickla, bland annat samordning omläggning/inkoppling av stora ledningsstråk.
Järvalyftet Kommunfullmäktige gav 2007 kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra ett särskilt program avseende södra och norra Järvaområdet, det s.k. Järvalyftet. Vision	Förslaget har remissbehandlats under hösten 2008. Kommunfullmäktige godkände förslaget 2009-04-20. Berörda nämnder och bolag håller nu på att genomföra delar av förslaget till Vision Järva 2030.	Olika delprojekt inom Järvalyftet presenteras mer i detalj nedan.	

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
Järva 2030 har tagits fram inom ramen för Järvalyftet. Inom Järvalyftets ram, exklusive Kista, beräknas i dagsläget ca 1 500-2 000 lägenheter och ca 10 000 kvm lokaler att kunna byggas. Av dessa tänkbara lägenheter finns inriktnings- eller genomförandebeslut för ca 600 lägenheter.			
Rinkebystråket AB Familjebostäder avser att i samarbete med exploateringsnämnden bygga om en del av Rinkebystråket i syfte att omvandla gatuområdet till en butiksgata i enlighet med Vision Järva 2030. AB Familjebostäder svarar för tillbyggnader på tio fastigheter längs Rinkebystråket, medan gatu- och markarbeten genomförs av staden genom exploateringsnämnden.	Exploateringsnämnden godkände den 15 december 2011 en överenskommelse med AB Familjebostäder om exploatering med överlåtelse av mark samt ombyggnad av Rinkebystråket. Staden ska därutöver bekosta en förlängning av trottoarer och gångvägar. Överlåtelsen av mark godkändes av kommunfullmäktige den 23 april 2012. Detaljplanen vann laga kraft 2012-05-09. Beslut i kommunfullmäktige 9 april 2013 i samband med stadens årsredovisning att exploateringsnämnden finansierar gatu- och markarbeten till en investeringsutgift om maximalt 100 mnkr. Byggstart Rinkebystråket augusti 2013. Familjebostäder anlitar Peab för byggande av paviljonger. Byggarbetet påbörjades i april 2014. Alla tre broar inom området är utbytta. Exploateringskontorets arbete med markarbeten kan slutföras först våren 2016 på grund av tidplanen för butikernas färdigställande har förskjutits minst ett halvår. Allt ska vara klart innan sommaren 2016.	Markentreprenad (vårarbeten t ex plantering) kommer att slutföras under 2016.	Byggstart för Rinkebystråket senarelagd jämfört med genomförandebeslutet. Ombyggnaden är komplex. Omläggning av fjärrvärmeledningar kräver kostsamma provisorer då värmen inte kan stängas av under uppvärmningssäsongen. Ledningar läggs om med bibehållen gatufunktion. Fyra trafikvärdar för ökad säkerhet vid ombyggnaden. Exploateringskontoret bekostar två av dessa.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
Rinkebyterassen Bostadsbebyggelse med 350 lägenheter. Genom att många av lägenheterna är små kommer terrassen att innehålla över 400 lägenheter. Staden bygger om lokalgatan Hjulstavägen och parkeringsanläggning. Torg och gång- och cykelstråk mot Järvafältet, ByggVesta bygger hyresrätter. Inträdande part Alm Equity bygger bostadsrätter.	År 2006 erhöll Byggvesta AB markanvisning för bebyggelsen. Trafikverkets ombyggnad av E18 inklusive tunnel startade 20 mars 2009 och kommer att pågå under ca 5–6 år. Reviderat inriktningsbeslut i ExplN 2009-04-23. Plansamråd 24 maj-2 augusti 2012. Genomförandebeslut i ExplN i februari 2013, i KF maj 2013. Detaljplanen antagen i SbN maj 2013 och i KF 4 november 2013. Inledande arbeten startade hösten 2014. Stadens tidplan: 2015 kvartal 4 Hjulstavägen och parkering till Familjebostäder Kuddbygränd klar 2015 kvartal 1 Flytt av stor dricksvattenledning på fältet klar 2015 kvartal 1 (mars) anläggning av Torgytor och pendent (gång- och cykel väg) till fältet. Klart kvartal 3 2016 2016 kvartal 1 byggstart för GC-väg mellan Rinkeby och Kista.	Byggstart för bostadsområdet Etapp 1 nov 2015 3 bostadshus vid torget start 1 jan 2016. Byggstart för bostadsområdet Etapp 2 höst 2016 Byggstart för bostadsområdet Etapp 1 höst 2017 Första inflyttning 2017 Alm bygger bostadsrätter i 6 av de 12 bostadshusen.	Stadens inkomster har blivit mer än beräknat då markpriset har ökat. Projektets täckningsgrad förväntas öka från 34 % (Genomförandebeslutet) till 50 %.
Kista företagsområde			
Odde Utbyggnadsförslaget innehåller en nybyggnation av ca 1700 lägenheter i flerbostadshus och ca 350 studentlägenheter i en ombyggnad av befintlig kontorsbyggnad. Av nybyggnationen avses 1100 lägenheter upplåtas med bostadsrätt och resterande 600 lägenheter samt	Markanvisning i ExplN 2015-05-21.	SbN kommer ta start-PM under början av 2016, vartefter arbetet med att ta fram detaljplan för området påbörjas.	Området ska ingå i ett avfallshanteringssystem med sopsug som samordnas med Kista äng. Var ej klart i markanvisningen hur avfallshanteringen skulle ske. Kan påverka tidplanen något.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
studentlägenheterna avses upplåtas med hyresrätt.			
Torshamnsgatan Ombyggnad av Torshamnsgatan mellan E18 och Vågögatan. Kistas strategiska läge invid E4 och E18 stärks ytterligare av tillkomsten av nya E18 med trafikplatser vid Torshamnsgatan och Hanstavägen. Torshamnsgatan, som förbinder företagsområdet i Kista med Akalla, kommer att öka kraftigt i betydelse då gatan ansluts till E18. Det är därför angeläget att Torshamnsgatan på sträckan mellan E18 och Vågögatan upprustas.	Genomförandebeslut i ExplN 19 april 2012, i KF 24 september 2012.	Entreprenad finns på plats. Förväntas vara utbyggt hösten 2016.	De sent tillkommande ledningsarbetena har gått att inordna i projektet med mindre förseningar. Överklagan av entreprenaden är avslagen och våra arbeten och tillkommande ledningsarbeten förväntas vara helt klara september 2016.
Stadsutvecklingsområdet Norra Djurgårdsstaden	Området utgör ett av stadens stora utvecklingsområden som omfattar en utbyggnad av 10 000 bostäder och 30 000 arbetsplatser. Utvecklingsområdet innehåller fem delar; Energihamnen, Frihamnen, Loudden, Hjorthagen och Värtahamnen. Planering och genomförande i området genomsyras av ett tätt samarbete med övriga aktörer, såsom Stockholms Hamn, Trafikverket, Fortum, SL samt såväl byggherrar och intressenter såsom redan befintliga boende och verksamma.	Avtalsberoende infrastrukturinvesteringar kan i ett tidigt skede ge stora avvikelser i förhållande till budgeten årsvis. Osäkerheten per projekt förklaras mer i detalj nedan.	

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
	Utbyggnaden kommer att pågå under ca 20 år med en utbyggnadstakt av ca 500 lägenheter/år, och innehålla flera större infrastrukturprojekt med kopplingar till övriga delar av staden och länet.		
Bygglogistikcenter Projektet avser att uppföra ett bygglogistikcenter (BLC) för hantering och styrning av inkommande byggmaterial till delar inom Norra Djurgårdsstaden. Avsikten är att styra materialflödet för samtliga byggherrar inom delområde och Södra Värtahamnen inom Norra Djurgårdsstaden genom en lotsfunktion. Anläggningen består av inhägnat område med grindar, ett platskontor och en terminal på 2 200 kvm. Området ska också användas för gemensam avfallshantering och omlastning av utomhuslager på ca 1 000 kvm.	Genomförandebeslut i ExplN 2012-08-23. Reviderat genomförandebeslut i ExplN 2013-12-12. Beslut i KF 2014-04-07.	Inga större inköp för NDS under 2015.	Projektet har ökat i omfattning vilket har lett till ökade utgifter under 2015 än planerat. Det har totalt sett inte blivit en fördyring.
Hjorthagen Hjorthagen ingår i stadsutvecklingsområdet Norra Djurgårdsstaden (NDS). Hjorthagen planeras att byggas ut med ca 5 500-6 000 lägenheter	Ledningsarbeten påbörjades under 2005. Program taget i SbN 2003-06-12. Lägesredovisning beträffande markrening i GfN 2003-11-25, med delgenomförandebeslut, utredning, projektering m.m. Ny lägesredovisning i GfN 2004-10-12, som inkluderar delgenomförandebeslut om ytterligare	Nu bor ca 2500 personer i det nybyggda området, deletapperna Norra 1 och Västra. I Västra är ca 800 lägenheter inflyttade under 2015. Norra 1 är även parker och gator i närmaste helt klar. Byggstart för den fällbara husarviksbron blir antingen 2016 eller 2017. Byggstart för I Norra 2 byggs husen, med	Besked om den internationella gästspelscenen behövs. Scenen är viktigt för hela områdets utveckling. Osäkerheten kring idrottshallen ger också svåra problem med tidplanering för byggnationen och skolstarten. Utbyggandsområdets förenlighet med de kulturhistoriska värdena innebär en balansgång med risker för att detaljplanerna avslås i högre instans.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
tillsammans med ny infrastruktur, gator och parker. Området ska inrymma kommersiell och social service framför allt i bottenvåningar. De gamla gasverks-byggnaderna ska bevaras och användas för arbetsplatser, institutioner och service av sådana slag som är lämpliga med hänsyn till byggnadernas kulturhistoriska värden. Området kommer att byggas ut med en takt av 500-600 lägenheter per år.	1 100 mnkr. Lägesredovisning godkänd i KF 2004-12-14. Ramavtal med Fortum godkänt i KF 2004-06-17. Markanvisningar godkända i GfN 2004-06-22. Planremiss och lägesredovisning i MN 2005-10-27. Inriktningsbeslut NDS (delen Hjorthagen), Genomförandebeslut Norra 1 2009-09-07 i KF. Genomförandebeslut Västra samt sopsugsanläggning 2010-11-29 i KF. Genomförandebeslut infrastruktur (Bobergs gata) 2012-04-02 i KF. Genomförandebeslut för Norra 2 2012-06-11 i KF. Reviderat inriktningsbeslut Hjorthagen, genomförandebeslut för Gasverksområdet och Ängsbotten i ExplN 2013-12-12. Genomförandebeslut för Gasklocka 3 och 4 i ExplN 2014-02-06. Reviderat inriktningsbeslut ExplN 2013-12-12, KF 2014-04-07. Genomförandebeslut Gasverket ExplN 2013-12-12, KF 2014-04-07. Genomförandebeslut Ängsbotten ExplN 2013-12-12, KF 2014-04-07. Genomförandebeslut Gasklocka 3 o 4 ExplN 2014-02-06. Genomförandebeslut Brofästet KF maj 2015.	inflyttning 2016-2017, och i Brofästet pågår markrening. I Gasverket ska skolan byggas och var klar 2019. Planering och ombyggnationen av Gasverket inriktas för att detta ska fungera. Osäkerhet kring idrottshallen ger problem med detta. Detaljplanen med skolan, idrottsplanen, scenen, musikhotellet, Klätterverket och Spårvägmuseet ska antas. Osäkerhet kring detaljplanerna Ängsbotten, som länsstyrelsen inte fattat beslut om, och Gasklocka 3 och 4 som blivit upphävd av Mark- och miljödomstolen.	
Gasklocka 3 och 4 (Hjorthagen) Detaljplan som innebär att gasklocka 4 rivs och ersätts med ca 300 lägenheter i ett högt hus. Gasklocka 3 ska i möjligaste mån behållas och omvandlas till konsthall. Fastigheten ska nyupplåtas med bostadsrätt och även innehålla förskola och lokaler för t.ex. bageri,	Markanvisning i ExplN 2009-05-14 Start-PM detaljplan, SbN kvartal 4, 2009 Planarbetet fördröjt. Resultatet av en miljömedicinsk utredning har levererats i mars 2012. Utställning av detaljplanen under november 2013. Genomförandebeslut i ExplN 2014-02-06. Genomförandebeslut togs i KF 2014-06-16. Markanvisningsavtalet förlängt att gälla till 2015-05-14 pga. fördröjningen av planprocessen. Detaljplanen upphävdes av Mark- och Miljödomstolen 2015-06-17.	Flytt av "ek" vid Gasklocka 4 planerades att ske under oktober, men det var inte möjligt att genomföra pga. av de geotekniska förutsättningarna. Inget nytt om detaljplanen. Staden har överklagat Mark- och Miljödomstolens beslut om att upphäva detaljplanen.	Området är förorenat av gasproduktionen som pågått på platsen. Gasklocka 4 ska rivas och renas, gasklocka 3 ska renas och marken ska renas. Utgifterna för dessa aktiviteter är i dagsläget svåra att uppskatta. Framtagande av en miljömedicinsk utredning av utsläpp från Värtaverket har fördröjt planarbetet. Fortsatta arbeten med gestaltning kommer att bedrivas i dialog med länsstyrelsen för att skapa samsyn om anpassning till de kulturmiljövärden som bör skyddas inom Nationalstadsparken. Risk för ytterligare fördröjning och omfattande bearbetningar av husets utformning och gestaltning föreligger.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
restaurang.			Detaljplanen är upphävd vilket innebär en stor osäkerhet i tidplanen. Kostnader för rivning av Gasklocka 4 är flyttade till 2016 och övriga efterföljande arbeten såsom markrening, parker med mera är också förskjutna i tid. Intäkten från markförsäljningen är flyttad till 2017. Osäkert om denna tidplan håller. Ingen tidplan kan upprättas förrän beslut i MMÖD har kommit. Ekonomin i projektet beror av vilken byggnad som får uppföras enligt kommande detaljplan.
Gasverket, befintliga byggnader (Hjorthagen) Avveckling av Fortums verksamhet i gasverket pågår och ca 30 000 kvm befintliga industrilokaler överlämnas till staden. Befintliga byggnader ska fyllas med nya verksamheter, kommersiell och offentlig service. Gasverket ska vara ett lokalt centrum för Hjorthagen samtidigt som det vara ett besöksmål för hela Stockholmsområdet.	Genomförandebeslut i ExplN december 2013, KF 2014-04-07. Under 2014 pågick projektering och planarbete för den västra delen av området. Rivning och sanering av tegelgasklockorna samt renovering av skorsten pågår.	Under hösten 2015 har markrening påbörjats och ombyggnad av Gasverksvägen startats.	Marken innehåller anläggningar från tiden från gasproduktionen som kan fördyra saneringen.
Hjorthagen Västra Detaljplan med ca 1 200 lägenheter i nio kvarter. Markanvisat till tio byggherrar.	Detaljplanen antogs av KF i november 2009. Genomförandebeslut i ExplN mars 2010, i KF november 2010. Schakt och markrening påbörjades under hösten 2010 och färdigställdes juni 2011.	Totalt ca 800 lägenheter är inflyttade tom december 2015. Projektering av E-340 Hästhagsparken och del av Hjorthagsparken ska utföras under 2016.	SVAB har aviserat högre servisavgifter än budgeterat. I budget ingår 8,6 mkr och SVAB har preliminärt bedömt kostnaden till 40,9 mkr. I prognos för 2016 har kostnaden räknats upp till 30 mkr. Överenskommelse behöver träffas med SVAB och det finns därmed en risk

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
Ca 60 % hyresrätter och 40 % bostadsrätter. Två förskolor med totalt åtta avdelningar.	Anläggningsarbeten för påldäck, gator och ledningar startade juni 2011 och färdigställdes 2015. Bostadsproduktionen har startat i oktober 2012 och är indelad i fyra etapper med ett intervall om sex månader. Inflyttning planeras pågå under maj 2014 t.o.m. 2017. Finplaneringsentreprenad pågår. Hjorthagsparken planeras att byggas i två entreprenader under 2015-2018.		för att kostnaden inte faller ut under 2016. Slutkostnadsprognosen har inte utökats utan kostnaden har tagits från budgeterade reservmedel.
Ängsbotten (Hjorthagen) Planläggning av kvarter närmast Norra länken i södra delen av Hjorthagen, kvarteret Ängsbotten. Planläggningen omfattar ca 500 bostäder, kommersiella lokaler för bl.a. livsmedelsbutik, ny förbindelseväg från stadsdelen mot Lidingövägen - delvis förlagd på bro - samt eventuellt ny gång-/cykelbro över Värtabanan.	Markanvisning omfattande ca 460 lägenheter för studentbostäder, hyresrätter, 60 bostadsrätter samt en butikslokal i ExplN oktober 2011. Bostadsrätternas markanvisning sker genom anbudstävling. Minskad andel bostadsrätter till förmån för fler studentbostäder. Handlingsprogram för miljökravställning framtagen. Samråd har hållits 2012. Utställning under juni 2013. Genomförandebeslut i ExplN 2013-12-12, i KF 2014-04-07. Exploateringsavtal är tecknade med byggherrarna.	Länsstyrelsen har 2015-12-14 fattat beslut om att upphäva detaljplanen pga. av att bostäderna får för höga nivåer av externt industribuller från intilliggande bangård. Bro över Värtabanan med anslutande vägar är undantagen. SbK kommer att omarbota planen med en målsättning om granskning innan sommaren och antagande under hösten 2016.	Del av detaljplan, för bro med anslutande vägar, väntas vinna laga kraft under våren 2016. Planering inför projektering och genomförande av bro och vägar har påbörjats. Genomförandavtal för bron ska tecknas med Trafikverket. Slutbesiktning av arbetsgator E-327 utförs under februari 2016.
Bobergsgatan (Erik Dahlbergsgatan), Hjorthagen Bobergsgatan (Erik Dahlbergsgatan) blir huvudgata genom stadsutvecklingsområdet från Ängsbotten i sydväst till Ropsten i öst. Gatan förbereds för spårtrafik i blandtrafik. Anläggande under 2012-2017. Gatan anläggs etappvis. Allmänt trafikpåsläpp skedde under december 2014. Slutbesiktning är utförd av etapp 1. Entreprenaden har gått tekniskt bra, trots mängder av befintliga ledningar och betongkonstruktioner.	Bobergsgatan (Erik Dahlbergsgatan) blir huvudgata genom stadsutvecklingsområdet från Ängsbotten i sydväst till Ropsten i öst. Gatan förbereds för spårtrafik i blandtrafik. Anläggande under 2012-2017. Gatan anläggs etappvis. Allmänt trafikpåsläpp skedde under december 2014. Slutbesiktning är utförd av etapp 1. Entreprenaden har gått tekniskt bra, trots mängder av befintliga ledningar och betongkonstruktioner.	Programhandling för Bobergsgatans etapp 2 är avslutad per 2015-12-20. Systemhandling för etapp 2 påbörjas vår-vinter 2016. Omfattande samordning krävs med projektet Kolkajen-Ropsten, vilken nu intensiveras under systemhandlingsprojekteringen. Planerad entreprenadstart för etapp 2 är augusti 2017.	Projektet har idag en större omfattning i plan än vad genomförandebeslutet grundar sig på. Tillkommit har: - Utökad sträckning Gasverksvägen och ca 100 m Väster ut - Hjorthagens torg har tillkommit (ca 8,5 mkr) - Utökad sträckning ca 200 m väg ink G-C och trafikhantering under Ropsten (Söder ut in på Norra Hamnvägen)

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
blandtrafik. Anläggande under 2012-2017. Gatan anläggs etappvis. Allmänt trafikpåsläpp skedde under december 2014.	Föreningar i paritet med förväntat. De senare delarna har kostat en hel del pengar, samt inneburit problem i framdriften. Projektet har även via beställning från Trafikverket monterat upp en trängselportal i linje med hus 22 ner mot Husarstigen. Trafikpåsläpp genomfördes 2014-12-01. Systemhandlingsprojektering för etapp 2 startade under 2015.		
Norra 2, Hjorthagen Detaljplan för ca 600 lägenheter i tre kvarter plus förskola. Markanvisningsavtal tecknat med åtta byggherrar.	Markanvisning i ExplN 2009-12-17. Start-PM antagen i SbN 2010-02-04. Detaljplanearbete påbörjat 2010-02-15 Plansamråd kvartal 2, 2011 Utställning detaljplan kvartal 1, 2012 Genomförandebeslut i ExplN 2012-03-15, 2012-06-11 i KF. Antagande av detaljplan i KF 2012-09-24. Detaljplanen överklagad. Marksanering avslutad i februari 2014. Byggstart av arbetsgator under kvartal 1 2014 har nu påbörjats. Byggstartades med byggherrar september 2014, respektive januari 2015. Inflyttning 2016-17.	Byggstart planeras våren 2016. Bostadsproduktion pågår i alla kvarter, 8 byggherrar, första inflyttningar planerade i mars 2016.	Justering av utgifter för 2015 då arbeten i entreprenaden E-312 och E-336 delvis förskjutits till 2016. Ny kalkyl på 38 mnkr för kommande finplanering E-320 ger justeringar på konto 2212 och 2220 för år 2016 och 2017.
Brofästet (Hjorthagen) Utbyggnadsetapp av bostäder i Hjorthagen, Norra Djurgårdsstaden. Planerat antal bostäder är 566 vara 240 upplåts med hyresrätt och 326 med bostadsrätt. Två förskolor med vardera 4 avdelningar, 2 grupper om 6 omsorgslägenheter samt butikslokaler i gatuplan mot områdets huvudgata. I	Markanvisningsbeslut i ExplN 27 september 2012. Start-PM taget i Stadsbyggnadsnämnden 2013-01-17. Programarbete med utsedda byggherrar påbörjades kvartal 1 2013. Markanvisning för plusenergihus har skett i september 2014. Genomförandebeslut i ExplN togs 19 februari 2015, i KF den 25 maj 2015. Markrening och upphandling av arbetsgator och ledningar pågår.	Planerad byggstart för etappen är 2016 och preliminär inflyttning 2018-2019.	Tillkommande arbeten med rivning och sortering tar tid och ger eventuellt fördyring. Dock ligger arbetsgator och ledningar under budget. Kostnader flyttas fram i tiden. Byggstart byggherrar är framskjuten till kvartal 4 2016/kvartal 1 2017 pga. stadens övertagande av bergschakten samt förseningar av ny sopsugsterminal vilket påverkar Brofästet då den tillfälliga stationen där ej kan rivas fören den nya är i bruk.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
etappen ingår två parker, förlängning av Strandparken samt "Båthusparken" gränsande till etappen Norra 2.			
Sopsug Hjorthagen Inom Hjorthagen ska en ny stationär sopsugsanläggning för 6 000 ny bostäder anläggas. Anläggningen projekteras och byggs ut successivt med ledningar i allmän gata och en terminal i ett bergtrum i Gasverket. Den är driftsatt och har en tillfällig terminal.	Genomförandebeslut i ExplN mars 2010, i KF november 2010. Anläggningsarbete för etapp Norra 1 har färdigställts. En provisorisk terminal har tagits i drift. Under 2013 har också sopsugsrör för etapp Västra lagts. Planering och projektering sker också för sopsugspapperskorgar i parker och vid gator. Planeringen för permanent terminal pågår. Inrättandet av en gemensamhetsanläggning har tidigare planerats men är nu avbruten. Förrättningen är senarelagd. Detaljplanen för sopsugsterminalen i ett bergtrum i Gasverksområdet är klar för antagande i SbN. Detaljplanen vann laga kraft i oktober 2014. Produktion påbörjades kvartal 1 2015. Inrättandet av en gemensamhetsanläggning är senarelagd till 2016-2017 då förutsättningarna är mer klara - den permanenta terminalen är klar och planeringen av området kommit längre.	Den permanenta terminalen beräknas vara klar och sats i drift första halvåret 2016. Inrättandet av gemensamhetsanläggning kan återupptas under andra halvan av 2016 Driftadministrationen har tagits över och ska skötas av Bodab. Kvarvarande arbete är de första fakturorna till kund samt att överföra nuvarande driftavtal.	Hantering av risker med nafta i ett driftskede pågår. Marginell fördyrning av utrustning för att säkerställa miljö vid ett eventuellt framtida in läckage Sprängningsarbetena för terminalen är nu färdiga och arbetena har gått in i fas 2. På grund av utfallande risker så som inläckta naftagaser kommer driftstarten försenas med ca 1 månad. Fördyrning av entreprenaden pga. myndighetsbeslut, utfall risker samt dålig förprojektering. Kostnader för terminalgata tas upp av sopsugsentreprenaden för att sedan föras över till slutkund (Gasverket) ca 12,5mkr.
Värtapiren (Värtahamnsområdet) Projektet omfattar utfyllnad av Värtapiren och Värtabassängen med massor. Ungefär 85 000 kvm mark tillskapas. Nya kajer kommer att anläggas utmed utfyllnaden. En ny terminalbyggnad	Inriktningsbeslut i KF juni 2008. Detaljplanen antogs i KF 19 oktober 2009 och har vunnit laga kraft under hösten 2010. ExplN och Stockholms Hamn ABs styrelse godkände genomförandebeslutet för Värtapiren den 17 december 2009. Reviderat genomförandebeslut i ExplN den 19 april 2012, i KF 28 maj 2012. Den 19 juni 2013 togs första spadtaget för pir utbyggnaden. Pålningensarbeten kom igång hösten 2013.	Under 2015 färdigställdes 3 av 5 färjelägen och ny terminalyta med fartygsflytt invigdes i oktober helt enligt plan. Gällande terminalbyggnaden är framdriften något försenad men leverantören anmäler fortfarande färdigställande till sommaren 2016 enligt plan. Vid årsskiftet hade terminalen i stort sätt tätt hus och invändiga arbeten är påbörjade.	Utfyllnaden av Värtapiren är beroende på erhållande av miljötillstånd för vattenverksamhet och att ny detaljplan vinner laga kraft. Projektet innehåller gator som angör piren och som tidigare låg inom projektet Valparaiso. Det råder osäkerheter kring utformningen av hamnpåfarten vilket har lett till att tidplanen förskjutits. Projektet räknar dock inte med någon total förskjutning då etapper kan samordnas. Förseningar pga. överklagan.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
kommer att byggas på piren. I projektet ingår även den vägsträcka som förbinder Värtapiren med Norra Länken - Hamnpåfarten. Den ansluter till den påfart till Norra Länken som Trafikverket bygger under Lidingövägen.			
Nordvästra Kungsholmen	Området utgör ett av stadens stora utvecklingsområden och omfattar en utbyggnad av bostäder, arbetsplatser, parker, gator m.m. samt sanering av mark. Totalt tillkommer ca 5 200 lägenheter och ca 300 000 kvm arbetsplatser.	År: 2004-2020	Osäkerheter finns i beslut som tas både hos stadens egna instanser samt övriga myndigheter. Detta kan skapa förskjutningar i budgeten för respektive projekt. Osäkerheterna förklaras mer i detalj per projekt nedan.
Krillans krog Rivning av gammalt hotell och nybyggnad av 180 lägenheter och en förskola. Anläggande av en gata samt upprustning av park och befintliga gator	Genomförandebeslut i ExplN 2012-12-12. I KF 2013-03-04. Detaljplan godkänd i stadsbyggnadsnämnden 2012-01-17 och antagen i KF 2013-02-18. Detaljplanen har överklagats av och nu upphävs av länsstyrelsen. Reviderad detaljplan för Krillans Krog antogs i KF. Igen återkallad av Länsstyrelsen.	Detaljplanen behöver eventuell revideras, väntar besked från länsstyrelsen. Stadens gatuarbeten beräknas påbörjas tidigast våren 2017.	Mycket osäkert när detaljplanen vinner laga kraft. Tidplanen är nu mycket osäker och allt har skjutits fram.
Övriga stora projekt			
Albano I Albano, beläget inom Nationalstadsparken, vill Akademiska Hus bygga Campus med cirka 100 000 kvm högskolelokaler och Svenska Bostäder ca 50 000 kvm eller ca 1 000 student-	Start-PM för programarbete inom Albano godkändes av SbN 2009-02-12. Programsamråd har genomförts. Staden förvärvade 2008 Norra Djurgården 1:9 (Teknikhöjden) i norra Albano. ExplN godkände 2009-05-14 markanvisning till Svenska Bostäder för utökning från 130 till ca 200 student- och forskarbostäder inom Albano i nytt läge. Samtidigt godkändes markanvisning för Svenska	Byggstart har skett under 2015.	Trafikkontoret har inget genomförandebeslut än för ombyggnation av Roslagsvägen och byggandet av en gång- och cykelbro.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
och forskarbostäder (etapp 1). För bostäderna avser staden förvärva mark inom Norra Djurgården 1:1 av Djurgårdsförvaltningen. I tidigare skede har detaljplan för ca 130 studentlägenheter inom en mindre del av Albano antagits och vunnit laga kraft sommaren 2009 efter överklagande. Svenska Bostäder har fått markanvisning för att i en senare etapp uppföra ytterligare ca 400 student- och forskarbostäder.	Bostäder inom Teknikhöjden (Etapp 2). Ändrad markanvisning samt inriktningsbeslut togs i ExplN mars 2012 med totalt 600 studentlägenheter. Detaljplanen ställdes ut under våren 2012 och ytterligare en gång under sommaren 2012. Detaljplanen upphävdes i maj 2014 av mark- och miljödomstolen. Staden har överklagat beslutet till mark- och miljööverdomstolen.		
Annedal, Mariehäll Annedal omfattar ca 2700 nya lägenheter, en ny skola och flera nya förskolor. I stadsdelen anlägger staden även gator, parker, strandpromenad, sopsugsanläggning m.m.	Markanvisningar skedde under 2005 till 19 byggherrar. Genomförandebeslut för utbyggnaden av Annedal togs i ExplN 2007-02-15 och i KF 2007-05-07. Evakuering av befintliga verksamheter har skett successivt fr.o.m. april 2007. Rivning av befintlig bebyggelse samt mindre konstruktioner gjordes under våren 2008. Etapp 1A: Omhändertagande av förorenade massor, grovterrassering, utbyggnad av arbetsgator m.m. påbörjades under sommaren 2008. Slutbesiktning av etappen skedde i januari 2010. Etapp 1B: Ombyggnad ramper till Ulvsundavägen mm. startade november 2008. Slutbesiktning i december 2009. Lönnebergaparken och Å-parken slutbesiktigade och klara 2010, etapp 2A pågår t.o.m. vintern	Den sista gatuutbyggnadsetappen har färdigställas under hösten 2015. Utbyggnad av bostäder inom kvarteret Linaberg pågår. Entreprenad för omdaning av Bällstavägen förbi Annedal planeras att starta under våren 2016. Alpvägen är en förlängning av Emils Gata genom Linaberg och blir färdigbyggd runt 2018. Detaljplanen för Baltic 8 innebär att ett aktivitetstorg ska byggas av Exploateringskontoret, torget kommer att byggas ca 2020.	Avvikelsen mellan projektbudget och projektprognos beror till stor del på att de första etapperna för Annedal handlades upp i högkonjunktur samt att marksaneringen kostat mer än förväntat på grund av mycket ej återanvändbara massor. Grundläggning för gator m.m. har också varit betydligt svårare än förväntat och detta verkar vara fallet för kommande etapper också. Den sista detaljplanen för Annedal upphävdes delvis av Mark- och miljööverdomstolen i augusti 2013. Domen har medfört konsekvenser för projektets budget. Ombyggnad av Bällstavägen ingår i projektet. Indikationer finns på markföroreningar under vägen, vilket kan medföra kostnader som är svåra att uppskatta

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
	2011. Byggstart för bostäder har skett under 2010. Byggstart för etapp 2B samt en bullerskärmstreprenad startade under kvartal 1, 2011. Ett reviderat genomförandebeslut togs i ExplN 2011-06-16, i KF 2011-10-17. Första inflyttning i området var den 16 februari 2011. Per augusti 2015 var ca 1900 lägenheter inflyttade. Projektering av framtida gata och park inom Linaberg är klar. Den av staden utbyggda sopsugsanläggningen har överlåtits under 2015 och anläggningen förvaltas nu av en samfällighet.		
Axelsberg - Örnberg, Hägersten Ca 850 lägenheter kommer att byggas på överdäckningen av Axelsbergs tunnelbanestation och längs Selmedalsvägen och Hägerstenvägen i kvarteret Oväder. Ca 100 lägenheter byggs i Örnbergs arbetsområde och vid tunnelbanan/centrum.	Markanvisning samt programbeslut 2000-05-23. Remissvar program 2002-08-20. Principöverenskommelse för överdäckningar av Axelsberg m.m. samt genomförandebeslut för Kvarteret Oväder togs i MN 2006-05-23. Kvarteret Oväder (200 lägenheter) har påbörjats 2008 (gatuarbeten) och färdigställdes 2011. Detaljplanen för Örnberg (Albatrossen) har vunnit laga kraft.	Rev inriktningsbeslut kring årsskiftet 2015/2016. Genomförandebeslut för projektet Axelsberg planeras fattas i KF under 2017. Första byggstart planeras ske tidigast 2018. Genomförandebeslut för projektet Örnberg planeras fattas i ExplN 2016. Första byggstart planeras ske tidigast 2018. Omarbetning av delar av projektets centrumdel samt kv. Fader Bergström pågår. Nytt plansamråd under 2016	På grund av stora utgifter för överdäckning är stora delar av projektet mycket osäkert. Tidsförskjutningar pga. omfattande utredningar tillsammans med SL och byggherrar.
Brevlådan Projektet ligger utmed Grycksbovägen och Enskedevägen i Svedmyra. Projektet innehåller cirka 280 lägenheter där JM ska bygga cirka 160 bostadsrätter och	Detaljplanen har blivit godkänd i SbN i maj 2013. Genomförandebeslut i ExplN 2013-06-13. I KF 2013-11-04. Byggstartades i september 2014.	Reviderat genomförandebeslut ska tas 2016-02-04. Slutredovisning kan ske i slutet av 2016.	En stor utgift i projektet är de ledningsomläggningar som behöver göras för att möjliggöra projektet. Efter ytterligare geotekniska undersökningar kan utgifterna komma att öka i projektet på grund av sprängkostnader och hantering av miljöfarliga massor. VB 2015: Ersättningar till Stadsdelen kommer ske 2016 istället för 2015, vilket resulterar i lägre utgifter jämfört med budgeterat.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
Familjebostäder 120 hyresrätter. SISAB har en befintlig förskola på fastigheten Reket 1, förskolan kommer att omlokaliseras inom planområdet. Befintlig rondell ska byggas om från fem armar till fyra armar. Detta görs genom att Selebovägen flyttas.			
Bromma Blocks (stormarknadsområde) Bromma Blocks är ett befintligt handelsområde beläget intill Bromma Flygplats och utgörs idag av gamla hangarbyggnader. En ny detaljplan har upprättats som möjliggör en utveckling av handelsområdet söderut innehållande dagligvaru- och detaljhandel. Genom det nya handelsområdet möjliggörs även utbyggnaden av tvärspårvägen mot Kista. Byggherrar är KF Fastigheter och Fastighets AB Bromma Center Södra. Staden har åtagit sig att bygga om Flygplatsinfarten som i detaljplanen gjorts till	Avtal med byggherrar och Storstockholms Lokaltrafik samt genomförandebeslut godkändes i ExplN 2009-06-11. Samma dag godkände SbN detaljplanen. Detaljplanen och genomförandebeslutet m.m. antaget i KF 2009-11-30. Projektering av stadens anläggningar är slutförda.	Möjlig byggstart för stadens anläggningar (Fly-over och Flygplatsinfarten) har tidigare varit beräknad till 2015. Det ser ut att förskjutas och tidpunkten är osäker. Byggtiden beräknas till ca 2 år.	Byggstarten har förskjutits jämfört med genomförandebeslutet, vilket har medfört att projekteringsutgifter m.m. förskjutits. Byggstart för stadens arbeten är osäkra då dessa ska samordnas med exploatörernas. Risk för att stadens intäkter från tomträttsavgälder minskar då exploatörerna väljer att bygga ut mindre än planerat. Projektnettot förblir dock positivt.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
allmän gata samt att anlägga en vägbro, s.k. fly-over, över Ulvsundavägen. Staden ska också då tvärbanan byggs och strukturen i stadsutvecklingsområdet i Ulvsunda industriområde klargörs anlägga en gång- och cykelförbindelse från Bromma Blocks till det nya bostadsområdet.			
Nybohovsbacken Staden ska sälja mark till Besqab AB som bygger bostadsrätter längs Nybohovsbacken, Liljeholmen. Stockholms hem bygger hyresrätter på befintlig och blivande tomträtt längs Nybohovsbacken. Staden ska bygga om Nybohovsbacken samt bygga en ny kvartersgata som leder ner till en ny förskola som SISAB bygger. Kvartersgatan byggs och bekostas av staden. Staden bygger också en ny park i anslutning till de nya bostäderna. Några av husen byggs ovanför tunnelbanan samt bergbanan, dock ej inom	Inriktningsbeslut togs 2008- 01-24. Detaljplanen vann laga kraft under 2013. Genomförandebeslut togs i exploateringsnämnden 2014-03-13, KF godkände genomförandebeslut och försäljning 2014-06-16. Markförsäljning skedde under mars 2015.	Reviderat genomförandebeslut planeras tas upp i början på 2016 pga. av ökad kostnad för groventreprenad.	Groventreprenaden för gatan medför stora ökade kostnader, ca 15-20 mkr jämfört med genomförandebeslut: Förfrågningsunderlaget var ej komplett och saknade mängder för flera viktiga poster. På grund av anpassningar till bostadsbygge och krav från Trafikkontoret har arbetet delats upp i flera små skeden med dyra skyttelsignaler. Eftersom vi inte fick tillstånd av SL att spränga intill bergbanan har berget loss hållits mekaniskt med ökade kostnader som följd. Schaktslänterna kunde inte göras enligt handlingar. Flackare slänter och spontkasetter har använts i stället vilket inneburit merkostnad. Eftersom upphandlingen av entreprenaden blev överklagad kunde Stadens arbeten inte starta enligt tidplan vilket fått till följd att husbyggnation påbörjats innan gatuombyggnaden är klar. Detta har medfört samordningsproblem som i sin tur medfört ökande kostnader. Byggnation i närhet av tunnelbana och bergbana kan komma att påverka tidplanen. Markföroreningar har påträffats och är under utredning. Detta kan medföra kostnader för transport och deponi.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
skyddszonen för dessa anläggningar.			Stor vattenledning som ej får driftstöras vid förskolan som ska byggas samt omfattande ledningsomläggningar i Nybohovsbacken.
Rosenlundsparken Ca 200 lägenheter varav 80 bostadsrätter ska säljas till JM för ca 160 mnkr och resterande som tomträtt till Stockholms hem med 5 avdelningar förskola. Investeringar i väg med stora ledningsflyttar och park om ca 75 Mnkr. Evakuering av en förskola och nedstängning av en annan förskola.	Genomförandebeslut i ExplN 2014-04-10, i KF 2014-06-16.	Kostnad för förskola har ökat från preliminärt 5 mnkr till det dubbla. Ledningsflyttar har påbörjats.	Ökade kostnader för ledningsflyttar. Utgiften för nedstängning av den ena förskolan på ca 2 mnkr samt evakuering av den andra för ca 0,5 mnkr.
Skogstjärnan 108 hyresrätter genom Svenska Bostäder och 126 bostadsrätter genom Ikano. En ny lokalgata anläggs av exploateringsnämnden parallellt med Lövvästvägen för angöring av det nya bostadsområdet. Bostadsområdet byggs parallellt med Lövvästvägen. Staden bygger om Lövvästvägen till en s.k. stadsgata med kantsten och trädplantering.	Inriktningsbeslutet togs i januari 2008 om 45 mnkr. Genomförandebeslut om 55 mnkr godkändes i ExplN juni 2014. KS 1 okt 2014. Beslut antogs i KF i november 2014. Detaljplanen överklagad till länsstyrelsen men vann laga kraft den 1 maj 2015. Mark har sålts till Ikano för bostadsrätt. nov 2015. Byggstart för stadens arbeten okt 2015.	Byggstart för staden oktober 2015. Ikano och Svenska Bostäder byggstartar januari/februari 2016.	Fastighetsbildningen för Skogsklockan har dragit ut på tiden. Risk att fastigheter inte har bildats när Svenska Bostäder vill byggstarta.
Slussen Projektet Slussen omfattar	Beslut togs i Kommunfullmäktige 2015-09-28 att godkänna det reviderade genomförandebeslutet	Den 1 oktober återupptogs rivningen av Kolingsborg. Trafikomläggningar som	Inga avvikelser från reviderat genomförandebeslut. Differenser i redovisad prognos härrör sig av den årsvisa

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
rivning och nyanläggning av trafikapparaten mellan Gamla Stan och Södermalm. Till detta ska kopplas en ny bussterminal för Nacka- och Värmdöbussarna. Det nya Slussen ska bli en mötesplats där ytor för handel och kultur byggs upp med den kollektiva knutpunkten som nav. I projektet ingår också att bygga ytterligare kanaler mellan Mälaren och Saltsjön för att kunna tappa mer vatten från Mälaren. Vissa delar av konstruktionerna tål inte längre tung trafik. Trafiknämnden bekostar årligen temporära förstärknings- och säkerhetsåtgärder för 10-15 mnkr.	som tidigare godkänts i Exploateringsnämnden. Miljödomen har vunnit laga kraft. Högsta Domstolen (HD) beslutade 2015-08-20 om att inte bevilja prövningstillstånd till överklagande parter. Det innebär att miljödomen från Mark- och miljööverdomstolen ligger fast. I och med detta har staden nu ett lagakraftvunnet tillstånd enligt miljöbalken för att bygga om Slussen och reglera om Mälaren. Historik: Programsamarbete enl. Miljöbalken hölls under hösten 2007. Beslut om nybyggnadsinriktning togs i SbN december 2007. Reviderat inriktningsbeslut om totalt 115 mnkr togs i ExplN december 2008 och i KF maj 2009. Genomförandebeslut togs i ExplN februari 2010 och i KF juni 2010. Beslut om utformning och fortsatt arbete togs i maj 2009. Plansamråd har hållits under kvartal 1, 2010. Planen antagen i stadsbyggnadsnämnden 29 september 2011. I KF 12 december 2011. Ansökan för miljödom inlämnades i mars 2012. Miljödom väntas 2014. Detaljplanen för bussterminal i Katarinaberget antagen i KF juni 2012. Den 6/12 2013 upphävde Mark- och miljödomstolen detaljplanen på formella grunder. Staden har överklagat och begärt prövningstillstånd i mark- och miljööverdomstolen. Stockholms stad överklagade i december 2012 Mark- och miljödomstolens beslut	förberedelser inför byggstart utförda. Detta innebär att Katarinavägen är avstängd för biltrafik samt Västra bron för all fordonstrafik. Upphandling av entreprenad SN 842- kajarbeten öst, dag- och spillvattenmagasin, pumpstation, temporär busstation är påbörjad. Arbetet med ny detaljplan för bussterminal i Katarinaberget pågår, plansamråd planeras runt årsskiftet. Samråd Bussterminal planerat till mars 2016.	indexuppräknningen då förflyttning av kostnadsposter mellan åren har gjorts. Utfallet för år 2015 jämfört med prognos i VP 2015 avviker med närmare 379 mnkr då byggstart försköts med 1 år, genomlysning av Projektet utfördes, detaljplan upphävdes och nytt reviderat genomförandebeslut togs 2015-06. Projektering och förberedande arbeten har utförts under året.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
	om att upphäva detaljplanen för Slussen. I september 2013 fastställde Mark- och miljööverdomstolen detaljplanen för Slussen. Domen går inte att överklaga. Under oktober och november 2013 har huvudförhandling i Mark- och miljödomstolen avseende tillståndsansökan för vattenverksamhet genomförts. Den 13/2 2014 meddelade mark- och miljödomstolen att staden får ett samlat tillstånd för alla de arbeten man sökt tillstånd för. Arbeten avseende bussterminalen villkoras av att detaljplanen för bussterminalen vinner laga kraft. Domen måste vinna laga kraft innan staden kan påbörja de tillståndspliktiga arbetena. Domen har överklagats och ligger hos Mark- och miljööverdomstolen där huvudförhandling skulle ske under november 2014. Detaljplanen upphävdes på formella grunder den 6 december 2013 av Mark- och miljödomstolen, 31 mars 2014 fastställde Mark- och miljööverdomstolen domen. Staden avser påbörja en ny planprocess för en detaljplan för en bussterminal i Katarinaberget. Förberedande arbeten i form av främst ledningsomläggningar har handlats upp och arbete pågår sedan våren 2013. Enbart arbeten som ryms inom gällande detaljplan utförs. I februari 2013 godkände trafik- och renhållningsnämnden och exploateringsnämnden kontorens redovisning av trafikplaneringen under byggtiden. I oktober 2014 lämnades en lägesredovisning för projektet. I november 2014 påbörjade kommunstyrelsen en genomlysning av projektet som blev klar i januari 2015.		

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
Telefonplan, Midsommarkransen/ Västberga Detaljplaneprogrammet från november 2004 inkluderar ca 2 000 bostäder och 70 000 kvm arbetsplatser.	Planläggningen sker i ca 15 olika detaljplaner. Genomförandebeslut för de olika delprojekten fattas löpande. Den nya exploateringen orsakar en ökad trafikbelastning varför områdets gatunät rustas upp i sju etapper. Staden och övriga fastighetsägare marknadsför Telefonplansområdet som ett centrum för verksamheter och institutioner knutna till design.	Genomförandebeslut för gatuupprustningen omfattande ca 50 mnkr har fattats. De första fyra etapperna av gatuupprustningen är klara. Sju detaljplaner med sammanlagt ca 1 550 lägenheter i ny- och ombyggnation har antagits och vunnit laga kraft. Ca 1 350 av dessa är färdigställda och för ca 200 har markarbeten eller motsvarande startats. Projekt Telefonplan 4 "Designens hus" har kraftigt omarbetats pga. länsstyrelsens remissvar och bostäderna minskats från 200 till ca 130.	Förskjutningar i projektet med ökade utgifter som följd. På grund av att lägenhetsstorlekarna minskat och att planerade kontor ersatts av bostäder så har antalet bostäder ökat jämfört med vad som redovisades i programmet.
Tvåflingan, etapp II Inom Kv. Tvåflingan har Stena Fastigheter, som äger merparten av marken inom kvarteret, genomfört parallella arkitektuppdrag för att undersöka förutsättningarna för en överdäckning invid Telefonplans tunnelbanestation. För de delar som ligger på stadens mark har Stena erhållit en tidig markreservation. Projektet är en del av detaljplaneprogrammet för ca 2 000 lägenheter och 70 000 kvm lokaler vid Telefonplan.	Inriktningsbeslut om 5 mnkr i ExpIN 2012-12-12. Planering har påbörjats under sommaren. Start-PM togs i SbN 2014-06-12.	Detaljplanearbetet är tillfälligt stoppad pga. nytt projekt; Tellus Tower. Avvaktan på utredningar kring TTs utbyggnad och eventuell ny inriktning på projektet.	De krav som SL ställer måste vägas samman med de tekniska förutsättningarna att göra en överdäckning under pågående trafik för tunnelbanan. Stora plan och genomförande risker med TT och dess närhet till tunnelbanan och riksintresset för kulturmiljövården.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
Packrummet och Sjöviksskolan Projektet omfattar ca 900 bostäder och en F-9-skola för 1200 elever vid Årstaberg. Utgifterna avser främst ny- och ombyggnad av gata och park/torg.	Projektet omfattar ca 900 bostäder och en F-9-skola för 1200 elever vid Årstaberg. Genomförandebeslut togs i Exploateringsnämnden 2015-10-15, ska vidare till KF. Beslutet omfattar investeringsutgifter om 214 miljoner och beslut om försäljning av Packrummet 9-12 samt del av Årsta 1:1 med en försäljningsinkomst om cirka 1 115 mnkr.	Genomförandebeslut förväntas fattas av KF december 2016.	Ettappvis tillträde till fastigheterna och ettappvis utbyggnad av bostäder och gator, parker under år 2016-2025.
Årstadal, Liljeholmen En ny stadsdel med ca 4 000 lägenheter och ca 100 000 kvm kontor håller på att växa fram i det gamla industriområdet Årstadal. Ett programförslag för området togs fram 2001.	Program för ombyggnad av Södertäljevägen togs fram 2004. KF har godkänt två markförvärv. GfN godkände 2003-04-22 ett genomförandebeslut avseende nybyggnad av park och en ny gångväg samt ombyggnad av delar av Sjöviksbacken för 19 mnkr. 2005-04-18 godkände KF genomförandet av exploateringen omfattande investeringar om 348,4 mnkr. De första etapperna av utbyggnaden ligger till stora delar på privat mark. Successivt har stadens mark i anspråk tagits och då har också de stora investeringarna för staden påbörjats. Stora delar av stadens mark har varit upplåten med tomträtt för industri. Större åtgärder på stadens mark påbörjades 2003. Under 2007-2010 har stadens största entreprenader inom området pågått. Tätheten i området har lett till ett behov att förstärka och tillgängliggöra de grönytor som finns i stadsdelen. Med anledning av detta har ett parkprogram för Årstadal tagits fram. Programmet färdigställdes och publicerades på stadens hemsida under april 2015 och under våren 2015 har staden inlett byggnation/upprustning av de första parkdelarna med finansiering från olika projekt i stadsdelen. Fredsborgsparken behöver byggas om för att klara den belastning den utsätts för och	De sista etapperna har börjat byggas ut i Årstadal (påbörjades under 2015) och sammanlagt kommer området att bli hem åt 14 000 personer på en mycket liten yta om endast fem hektar. Ombyggnationen av Fredsborgsparken kommer att utföras under hösten 2016.	I genomförandebeslutet ingår att bygga om korsningen mellan Södertäljevägen och Hägerstensvägen till en cirkulationsplats. Mycket talar för att denna ombyggnad inte kommer att genomföras, inom projektet. Orsaken till det är att denna ombyggnad inte längre bedöms som helt nödvändig för att klara trafikkapaciteterna i Årstadal. Detta därför att flera av de kvarter som var tänkta som kontorsarbetsplatser i stället har byggts som bostäder, vilka har betydligt lägre trafikstringstal. Ombyggnaden skulle även möjliggöra en framtida nedgrävning av den genomgående trafiken. En större ombyggnad av Södertäljevägen, med en eventuell nedgrävning av de genomgående körfälten, kommer att utredas närmare. För detta finns ett eget projekt (Södertäljevägen).

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
---------	-------------	------------------------	-------------------

	fungera bättre.		
Årstastråket Detaljplaneprogram för ca 2 000 nya lägenheter i stråket färdigställdes 2005. Ett mindre antal lägenheter har genomförts som mindre projekt de senaste åren. Återstår ca 1 900 lägenheter varav 1 100 är markanvisade samt ca 250 lägenheter på privatmark eller mark upplåten med tomträtt, i ett bebyggelsestråk längs Bolidenvägen, Johanneshovsvägen och längs tvärbanan mellan hållplats Linde och Valla Torg.	GfN anvisade 2001-04-03 mark för ca 1 000 lägenheter till JM, SBC och Familjebostäder. JM har även markanvisning på 100 lägenheter utmed Bolidenvägen. SbN godkände programförslaget våren 2005. KF godkände 2005-03-07 avtal med Fortum om tunnelförläggning av berörda kraftledningar. Arbetena avslutades 2011/2012. Inriktningsbeslut för hela Årstastråket togs i KF 7 feb 2011. Genomförandebeslut för etapp 1 togs i KF juni 2012. Efter besvär över detaljplanen för etapp 1 om ca 500 lägenheter påbörjades genomförandet 2014-04 och samtliga fastigheter har nu sålts eller upplåtits. Reviderat inriktningsbeslut och Genomförandebeslut för ytterligare tre detaljplaner (etapp 2) togs i ExplN 2015-11-12 § 18. Planeras till kommunfullmäktige 2016-02.	Återstående delar Årstastråket etapp 2 Vallastråket och etapp 3 Bolidenplan väntar genomförandebeslut med början första halvåret 2018. Genomförande år: 2012-2018	Ett omfattande arbete med riskbearbetning genomfördes under hösten 2010 av ExplK och TK. Nu råder samstämmighet om projektets fortsättning enligt ursprungligt förslag. Tvärbanan rustas upp. Byggstarten för etapp 1 var anpassad till avstängningen av tvärbanan under sommaren 2014. Sammanlagt antal lägenheter som kommer finnas i etapp 1-3 är 2 800 stycken.
Älvsjö Centrum Förnyelse väster om järnvägen med 700 lägenheter, hotell, butiker och buss- och spårväggsterminal m.m. Planering med Banverket och SL för att skapa ett resecentrum	Programarbete avslutat. Trafikanalyser och utredningar för resecentrum genomförda. Projektering klar mars 2009. Detaljplan och genomförandebeslut i ExplN 2009-12-17, i KF 2010-03-29. Byggstartades september 2010. Resecentrum byggdes klart 2013 och utbyggnaden av gator och torg som påbörjades 2010 fortsätter till 2016. Utbyggnad under 2010-2017.	Under 2015 har hotell byggstartats och bostäder byggstartar vid 2016.	Förseningar på ca 1 år pga. krav från Länsstyrelsen.
PLANERINGSPROJEKT ÖVER 50 MNKR			
Järvalyftet Kommunfullmäktige gav 2007 kommunstyrelsen i	Inom Järvalyftets ram, exklusive Kista, beräknas i dagsläget ca 1 500-2 000 lägenheter och ca 10 000 kvm lokaler att kunna byggas. Av dessa	Förslaget remissbehandlades under hösten 2008. Kommunfullmäktige godkände förslaget 2009-04-20. Nästa steg blir att berörda nämnder och	

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
uppdrag att genomföra ett särskilt program avseende södra och norra Järvafältet, det s.k. Järvalyftet. Vision Järva 2030 har tagits fram inom ramen för Järvalyftet.	tänkbara lägenheter finns inriktnings- eller genomförandebeslut för ca 600 lägenheter.	bolag ska genomföra delar av förslaget till Vision Järva 2030. Olika delprojekt inom Järvalyftet presenteras mer i detalj nedan.	
Rinkeby Allé Ombyggnad av Rinkeby Allé samt anslutande gator och gångvägar. Den trafikseparerade gatan byggs om till en stadsgata. Ombyggnaden kommer även att omfatta omdaning av Rinkebyplan och del av Rinkebysvängen.	Utredningsbeslut i exploateringsnämnden 2010-11-18 om 3 mnkr. Inriktningsbeslut för ombyggnad av Rinkeby Allé beslutades i ExplN den 29 september 2011. Samtidigt lämnades markanvisning till Svenska Bostäder 70 lägenheter samt planbeställning. Strukturplan för Rinkeby Allé är godkänd av SbN maj 2013 och i KF 4 november 2013. Ytterligare markanvisning till Svenska Bostäder med 70 lägenheter samt markanvisning till Micasa för vårdboende. Genomförandebeslut 2015-11-12 ExplN för sin del	Genomförandebeslut i KF våren/sommaren 2016. Detaljplan vinner troligen laga kraft september 2016.	Enligt avstämning med SLK och Stadshus AB föreslås finansiering av Rinkeby Allés ombyggnad ske med särskilda medel. Integrationsprojekt inom Vision Järva 2030 (Järvalyftet). Genomförandebudget omfattar 124 mnkr. Upprustningen är utvidgad och omfattar Rinkebyplan och del av Rinkebysvängen. Detaljplanen förväntas bli klar hösten 2016. Något senare än tidigare antaget. Tidplan för ombyggnad av Rinkeby Allé ska studeras med tidplan för Svenska Bostäders om och nybyggnad av bostadshus samt Familjebostäders ombyggnad av fastigheten Kvarnberget 2 till polishus. Bro mellan Rinkeby och Stora Ursvik har börjat byggas av trafikkontoret hösten 2015 och blir klart till sommaren 2017.
Tenstaterassen Ca 300 lägenheter samt vårdboende byggs intill tunnel över E18. Staden bygger offentliga stråk och platser ovanpå överdäckningen av E18 och bygger driftväg till fältet Nivåskillnaderna ned mot	KF beslutade oktober 2003 att två överdäckningar ska byggas över E18 och att dessa ska utformas för bebyggelse. Byggprojekten ingår i stadens satsningar på Järvafältet och innebär att ca 250 lägenheter byggs intill tunnel över E18. Kontakten till Järvafältet för boende i stadsdelarna kommer att förbättras genom överdäckningen. Staden bygger offentliga stråk och platser intill överdäckningen över E18 och	Inför exploateringsnämndens sammanträde den 4 februari 2016 föreslås markanvisning till Byggnadsfirma Viktor Hanson för ca 250 lägenheter samt till Svenska Vårdbyggen AB för 40 lägenheter, 9 lägenheter (det är både bostadsrätter och hyresrätter), 72 vårdlägen samt förskola. Detaljplanarbetet förväntas starta på nytt under	Ekonomi i projektet är en stor och avgörande fråga för byggbolagen. Om försäljningsprisen är under 38000 kr/BRA kommer marken att upplåtas med tomträtts, annars försäljning. Byggprojektet är komplext. Uppskattad kostnad är ett riktvärde.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
fälten är omkring 15 meter. Ett gc-stråk byggs till centrala gc-system i Tensta. Kontakten till Järvafältet för boende i stadsdelarna kommer att förbättras.	anlägger vägar till fältet. Trafikverket bygger överdäckningarna med hjälp av stadens infrastrukturmedel. I Tensta byggs en väg för utrycknings- och driftfordon till fältet. Bouwfonds Veidekke AB erhöi i oktober 2007 en markreservation för ca 250 lägenheter för bebyggelse på däck. Detaljplanearbetet har påbörjats 2009. Detaljplanen har vilat men förväntas starta upp. Markanvisning med inriktningsbeslut i ExplN 2009-04-23. Bolaget och staden söker gemensamt samarbetspartner.	våren 2016. Genomförandebeslut i EXPL under kvartal 3 2017 för sin del. Därefter i KF. Färdig detaljplan 2016 kvartal1	
Kista företagsområde			
Kista Äng Projekt innehållande ca 1300 bostäder varav ca 300 är studentbostäder.	ExplN tog 2013-02-07 beslut om att markanvisa ca 300 studentlägenheter till ByggVesta AB och för att utreda förutsättningarna för en utbyggnad av Kista Äng.	Omfattande utredningsutgifter om ca 5 mnkr. Inriktningsbeslut i ExplN 2014-06-12 med utredningsutgifter om 15 mnkr.	
Påsen/Godsvagnen Skanska äger tillsammans med Areim fastigheten Godsvagnen 10. Skanska äger även tillsammans med Ikano den angränsande fastigheten Påsen 10 samt tomträtten till Påsen 8. Planarbete pågår för att kunna ersätta merparten av befintlig kommersiell bebyggelse med ca 750 lägenheter. Staden ska utföra ny- och ombyggnadsarbeten av gator och park samt göra vissa markbyten med	Detaljplanen var på samråd 2014-12-18 - 2015-02-12. Samrådsredogörelse och inriktning inför granskning godkändes av SbN 2015-08-20. Granskning av planen genomförs 16/9-14/10. I dec 2015 togs genomförandebeslut i ExplN och SbN godkände detaljplanen.	Antagande av detaljplan samt godkännande av genomförandebeslut i KF planeras till kvartal 1 2016. Byggherrarna planerar att starta produktion av lägenheter så snart detaljplanen vunnit laga kraft.	Projektets tidplan kan påverkas av överklagandeprocessen.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
bolagen. Påsen 8 föreslås friköpas i samband med planfastställelsen.			
Stadsutvecklingsområdet Norra Djurgårdsstaden	Området utgör ett av stadens stora utvecklingsområden som omfattar en utbyggnad av 12 000 bostäder och 35 000 arbetsplatser, som ska kombineras med en modern hamn och annan strategisk infrastruktur som Spårväg City. Utvecklingsområdet innehåller fem delar; Energihamnen, Frihamnen, Loudden, Hjorthagen och Värtahamnen. Planering och genomförande i området genomsyras av ett tätt samarbete med övriga aktörer, såsom Stockholms Hamn, Trafikverket, Fortum, SL samt såväl byggherrar och intressenter såsom redan befintliga boende och verksamma. Utbyggnaden kommer att pågå under ca 20 år med en utbyggnadstakt av ca 500 lägenheter/år, och innehålla flera större infrastrukturprojekt med kopplingar till övriga delar av staden och länet.	Avtalsberoende infrastrukturinvesteringar kan i ett tidigt skede ge stora avvikelser i förhållande till budgeten årsvis. Projekten förklaras mer i detalj nedan.	
Energihamnen Delprojekt i NDS. Området inrymmer idag Fortums verksamhet samt andra arrendatorer på kortare arrenden. En vision för framtida disposition av Energihamnen har utretts. Utöver Fortums framtida utvecklingsbehov har även lokalisering av Cementas cementdepå (för att flytta	Detaljplaneändring har ansöpts hos SbK för energihamnen (okt. 2010). Det har visat sig att åtgärderna enligt Fortums miljötillstånd för utbyggnad av pir m.m. samt nytt kraftvärmeverk på Nimrod kan genomföras med bygglov enligt gällande detaljplan. Bygglov har sökts för nytt krosshus m.m. Fortum har fått investeringsbeslut att påbörja arbetena med konvertering av anläggningen till mer biobränslebaserat. Arbetena påbörjades under våren 2013 med bl.a. muddring för ny pir och sprängning för ny transporttunnel. Tidplan för Spårväg city behandlades i sju	För att komma vidare med dispositionen av Energihamnen så att markanvisning kan ske och detaljplanearbete påbörjas måste en prioritering mellan intressen ske från Stockholms Stad. Vissa utredningar har påbörjats.	Utredningar om framtida disposition av ytor i Energihamnen har visat att området inte räcker till för de anspråk som gjorts på ytor. Fortum önskar ytor för framtida utvecklingsmöjligheter och effektivisering i sin verksamhet. Stockholms Hamnar behöver plats att lagra olja, diesel, bensin och LNG för tankning av fartyg. För att möjliggöra fler bostäder på Lövholmen finns önskemål om att Cementa ska flytta sin cementdepå till Energihamnen.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
från Lövholmen) utretts och Stockholms Hamnars framtida behov av lagring av bunkerolja, diesel och LNG till fartyg ingått. Dessutom har kopplingen för gång- och cykel i nord-sydlig riktning mycket låg standard och behöver förbättras. Spårväg City är planerad genom området för att förbinda Värtahamnen med Ropsten.	nämnder/styrelser samt i SL:s styrelse november 2010. Tidplanen för Spårväg city kommer att påverka Energihamnen i stor utsträckning. Spårvägssträckning utreddes under 2014: längs Lidingövägen och i Norra Hamnvägen.		
Frihamnen Bearbetat förslag till program 2013 visar på att ca 1 750 bostäder och ca 75000 kvm kommersiell bebyggelse kan inrymmas. Stor del är dock fortfarande hamnområde och projektet förutsätter bl.a. en ny lösning avseende containerterminal och besked avseende förlängning av Norra Länken till Frihamnen.	Beslut finns om att containerterminalen ska flyttas till Norvik, där Stockholms Hamnar AB bygger ny hamnanläggning. Markanvisning spårdepå i ExplN 2008-10-09. En provisorisk bussdepå med ca 50 biogasbussar är i drift sedan slutet av 2010. Den 10 december 2009 beslutade miljödomstolen att säga nej till en ny containerhamn i Norvik. Den 22 december 2010 meddelades att Stockholms Hamn AB får bedriva hamnverksamhet i Norvik. Byggnation i Frihamnsområdet är planerat att ske som det sista byggprojektet i Norra Djurgårdsstaden med en preliminär byggstart omkring 2026. För Spårväg City är tidplanen oklar sedan landstinget ej gett några ekonomiska medel till projektet under de kommande åren. Utgångspunkten i stadens planering i projektet är att det ska finnas en Spårväg City år 2023 när boende har flyttat in i Södra Värtan. Spårvägen Citys dragning genom Frihamnen är framtagen via parallella uppdrag där ett förslag gått vidare och bearbetats. Osäkerheter vad gäller hamnens trafik från Frihamnspiren år	Utredningsbeslut för Frihamnen ska under början av 2016 till KF.	Osäkerhet och förskjutningarna i prognosen beror på anslutning till Norra Länken/Österleden, gränssnitt exploatering/hamnverksamhet. En förlängning av Norra Länken till Frihamnen är en förutsättning för full utbyggnad. Landstinget har ej medgivit Spårväg City några ekonomiska medel de kommande åren. Enligt beslut ska projektgruppen för Spårväg City återuppstå närmare driftstart. Det är oklart vad det betyder för den fortsatta planeringen av en kapacitetsstark kollektivtrafik i Norra Djurgårdsstaden och arbetet med hållbara transporter. Projektet är beroende av att flera arrenden och hyreskontrakt sägs upp och att många byggnader rivs. Överenskommelse måste också ske med en privat markägare

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
	2030 och framåt gör att mycket omfattande trafikstudier är gjorda. Utredningsbeslut för Frihamnen godkändes av exploateringsnämnden den 10 december 2015.		
Hjorthagen Hjorthagen ingår i stadsutvecklingsområdet Norra Djurgårdsstaden. Hjorthagen planeras att byggas ut med ca 5 500-6 000 lägenheter tillsammans med ny infrastruktur, gator och parker. Området ska inrymma kommersiell och social service framför allt i bottenvåningar. De gamla gasverks-byggnaderna ska bevaras och användas för arbetsplatser, institutioner och service av sådana slag som är lämpliga med hänsyn till byggnadernas kulturhistoriska värden. Området kommer att byggas ut med en takt av 500-600 lägenheter per år.	Ledningsarbeten påbörjades under 2005. Program taget i SbN 2003-06-12. Lägesredovisning beträffande markrening i GfN 2003-11-25, med delgenomförandebeslut, utredning, projektering m.m. Ny lägesredovisning i GfN 2004-10-12, som inkluderar delgenomförandebeslut om ytterligare 1 100 mnkr. Lägesredovisning godkänd i KF 2004-12-14. Ramavtal med Fortum godkänt i KF 2004-06-17. Markanvisningar godkända i GfN 2004-06-22. Planremiss och lägesredovisning i MN 2005-10-27. Inriktningsbeslut NDS (delen Hjorthagen), Genomförandebeslut Norra 1 2009-09-07 i KF. Genomförandebeslut Västra samt sopsugsanläggning 2010-11-29 i KF. Genomförandebeslut infrastruktur (Bobergs gata) 2012-04-02 i KF. Genomförandebeslut för Norra 2 2012-06-11 i KF. Reviderat inriktningsbeslut Hjorthagen, genomförandebeslut för Gasverksområdet och Ängsbotten i ExplN 2013-12-12. Genomförandebeslut för Gasklocka 3 och 4 i ExplN 2014-02-06. Reviderat inriktningsbeslut ExplN 2013-12-12, KF 2014-04-07. Genomförandebeslut Gasverket ExplN 2013-12-12, KF 2014-04-07. Genomförandebeslut Ängsbotten ExplN 2013-12-12, KF 2014-04-07. Genomförandebeslut Gasklocka 3 o 4 ExplN 2014-02-06. Genomförandebeslut Brofästet KF maj 2015	I samband med planremiss för Kolkajen-Ropsten, april-maj 2016, avser kontoret att redovisa ekonomi och plan för markanvisningar för Exploateringsnämnden. Nu bor ca 2500 personer i det nybyggda området, deletapperna Norra 1 och Västra. Norra 1 är även parker och gator i närmaste helt klar. I Norra 2 byggs husen, I Brofästet pågår markrening. I Gasverket ska skolan byggas och var klara 2019. Planering och ombyggnationen av Gasverket inriktas för att detta ska fungera. Osäkerhet kring idrottshallen ger problem med detta. Detaljplanen med skolan, idrottsplanen, scenen, musikhotellet, Klätterverket och Spårvägmuseet ska antas. Planläggning för övriga Gasverket pågår, med samråd för ett delområde efter sommaren. I höst 2015 påbörjas ombyggnad av Gasverkesvägen, markrening och ledningsförläggning i Gasverksområdet. Planläggning för Kolkajen-Ropsten, det återstående området mot Lilla Värtan och Ropsten pågår. Osäkerhet kring detaljplanerna Ängsbotten, som länsstyrelsen inte fattat beslut om, och Gasklocka 3 o 4 som blivit upphävd av Mark- och miljödomstolen. Förslaget på stora utbyggander i vatten i Kolkajen-Ropsten för att bättre utnyttja området vid vattnet och för att möjliggöra fler bostäder	Ombyggnaden av Gasverksområdet är påbörjad. Det är mycket komplicerat och kostsamt såväl för staden som för den markanvisade centrumutvecklaren JR Kvartersfastigheter. Ny lagstiftning och klassning av Energihamnen och Värtaverket kan påverka möjligheten att bygga bostäder i Hjorthagen. Flera detaljplaners tidplaner är påverkade. Utredning pågår. Risk för att färre bostäder kan byggas. Detaljplanen för Ängsbotten, som KF antog i mars 2014 har upphävts av länsstyrelsen i december 2015. Planen, som gav byggrätt till ca 400 lägenheter, måste nu arbetas om så att bostäderna bättre anpassas med hänsyn till buller från Värtabanan. Risk för att färre bostäder kan byggas, vilket minskar intäkterna. Detaljplanen för Gasklocka 3 och 4 prövas i mark och miljööverdomstolen. Risk att byggrätten begränsas i höjd och färre bostäder kan byggas, vilket minskar intäkterna. Besked om den internationella gästspelsscenen behövs. Scenen är viktigt för hela områdets utveckling. Osäkerheten kring idrottshallen ger också svåra problem med tidplanering för byggnationen och skolstarten. Utbyggandsområdets förenlighet med de kulturhistoriska värdena innebär en balansgång med risker för att detaljplanerna avslås i högre instans.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
		kan innebära större utgifter (och intäkter) än vad det reviderade inriktningsbeslutet från 2014 omfattar. Detaljplan för Kolkajen-Ropsten och analys av ekonomin ska under Kvartal 3 och 4 2015 visa om ett reviderat inriktningsbeslut behövs.	
Hjorthagen Östra (Hjorthagen) Ca 2000 bostäder och 70 000 kvm kommersiella ytor samt Ropstens kollektivtrafik-knutpunkt med service och kontor.	Hjorthagen östra omfattar de kommande etapperna Ropsten, Kolkajen och Tjarkajen där detaljplanarbetet ännu inte påbörjats. Programarbete för de kommande etapperna inom Hjorthagen påbörjades under 2010. Programarbetet har konkretiserat planerna för kv. Kolkajen(ca 350 lägenheter, park och kaj), Tjarkajen (ca 500 lägenheter) och Ropsten (Knutpunkt med service, kontor och ca 150 bostäder). 21 maj 2015 togs beslut om start-PM för Kolkajen-Rosten i SbN. Detaljplanen ska pröva ca 2000 lägenheter och 70 000kvm lokaler, enligt strukturskiss som utarbetats genom parallella uppdrag. En del av bebyggelsen möjliggörs genom stora utbyggander i vattnet.	Detaljplanesamråd planeras till 2016. Kontoret avser att göra en ekonomisk redovisning i samband med planremissen. Eventuellt behöver inriktningsbeslutet revideras. Genomförandebeslut väntas fattas under kvartal 1 2017. Då kan markrening påbörjas samt byggnation av gator.	För Ropsten finns många planer bland annat bussterminal och ny bro till Lidingö men finansieringen är än så länge oklar. Likaså är spårväg city oklart, förhandlingar pågår men det är därmed stor osäkerhet kring utformning av området pga. detta. De tre delprojekten hanteras som ett stort projekt; nämligen Kolkajen-Ropsten. Kontoret utreder nu geologin, och markmiljön i området som underlag för hur utbyggnaderna i vattnet ska genomföras och vad de kommer att kosta. Övriga risker/osäkerheter i projektet är Hur Fortums värmepump kan integreras i en tät stadsmiljö.
Valparaiso (Värtahamnsområdet) NCC har fått en markanvisning om ca 70 000 kvm för kontor och handel. Därutöver innehåller projektet många infrastrukturbitar som sammanbindning av Södra och Norra Hamnvägen och anslutningar mot Norra länken. Även Spårväg City planeras gå genom området.	NCC markanvisning förlängdes 2015-04-22 och är nu giltig t.o.m. 2017-04-30. Byggnation år: 2020-2025. Markanvisning i MN hösten 2006. Inriktningsbeslut som är kopplat till inriktningsbeslut för Södra Värtan och genomförandebeslut för Värtapiren, togs i ExplN 2009-12-17. Ett omarbetat inriktningsbeslut har behandlats i exploateringsnämnden 19 april 2012, i KF 28 maj 2012. Del av Valparaiso är enligt avtal upplåtet till Trafikverket som etableringsområde under	Detaljplanearbete planeras att påbörjas under 2016. Byggnation år: 2020-2025 Utbyggnad av Värtapiren pågår och beräknas färdigställd under 2016. Spårväg City kan byggas genom Valparaiso först när nya piren tagits i drift och när hamnbassängen fyllts ut vilket beräknas ske under 2017.	Områdets yta är begränsad och många stora projekt kommer att pågå samtidigt inom och i anslutning till området. Samordning mellan projekten kommer att vara mycket viktigt. Delar av Valparaiso ingår i Värtapiren. Den 16 februari 2010 beslutade Miljödomstolen att avslå Stockholm Hamns ansökan om att bygga en ny Värtapir. I april 2011 besökte Miljööverdomstolen som också godkänner byggandet av piren. Beslutet innebär en försening på två år. Utbyggnad av Värtapiren pågår och beräknas färdigställd under 2016. Spårväg City kan byggas genom Valparaiso först när nya piren tagits i drift och när hamnbassängen fyllts ut vilket beräknas ske under 2017. Det finns en osäkerhet beträffande

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
	bygget av Norra Länken. Avetablering har skett under 2014.		överdäckning av Värtabanan. Flera riskfrågor kring transporter med farligt gods utreddes under 2014. Detaljplanen har skjutits fram och var tidigare planerad under 2015. Men nu inväntas en riskutredning som handlar om Fortums verksamhet på Värtaverket med hänsyn till ändringar i Seveso-lagstiftningen.
Södra Värtan (Värtahamnsområdet) Området bedöms innehålla ca 250 000 kvm kommersiell bebyggelse och drygt 1 000 lägenheter. Södra Hamnvägen måste breddas för att klara infrastrukturen i området. Det påverkar Trafikverkets bangård som helst skulle tas bort helt alternativt minskas ner med antalet spår. Detta borde vara möjligt när containerverksamheten i Frihamnen flyttar till Norvik.	En detaljplan omfattande två kvarter innehållande handel, kontor och parkering var ute på plansamråd under våren 2005. Länsstyrelsen har i remissvaret avstyrkt planen med anledning av risksituationen. Plansamråd för detaljplanerna som innehåller bostäder skedde våren 2005. Länsstyrelsen, miljöförvaltningen och hamnen har avstyrkt bostadsanvändning med hänvisning till att denna kan påtagligt skada riksintresset hamn. Sbks samrådsredogörelse och ställningstagande redovisade i SbN i mars 2006. Lägesredovisning i GfN 2003-02-18. Lägesredovisning till GfN 2004-10-12. Inriktningsbeslut ExplN 2009-12-17. Reviderat inriktningsbeslut ExplN 2012-04-19, i KF 2012-05-28. För Södra Värtahamnen finns ett fördjupat program framtaget. Det godkändes av exploateringsnämnden den 15 mars 2012. Under kvartal 2, 2011 har en markanvisning om ca 90 000 kvm skett till SEB för kontor. Kv. Bristol markanvisades till Vasakronan vid nämnden den 15 mars 2012. Planarbete påbörjades för Antwerpen (SEB) under 2012. SEB meddelade den 24 april 2013 att de inte avser flytta till Södra Värtan. Planarbete för kv. Bristol (Vasakronan) påbörjades vid halvåret 2013. Påbörjande av framtagande av	Byggnation år: 2018-2023. Markanvisningstävling för ca 650 lägenheter med markanvisningar kvartal 2 2016 i ExplN. Tillståndsansökan inlämnad till länsstyrelsen för upprustning av Södra kajen.	Osäkerhet om bostäderna klarar bullerkraven och hur riksintresset hamn påverkas. Möjligheten att bredda Södra Hamnvägen förutsätter att överenskommelse kan träffas med Trafikverket om att spårområdet kan minskas alternativt tas bort. Områdets låga parkeringstal förutsätter kapacitetsstark kollektivtrafik för att det ska fungera. Oklart beslutsläge för Spårväg City genom Södra Värtan då landstinget ej avsatt några ekonomiska medel.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
	systemhandlingar under 2013. Start-PM i stadsbyggnadsnämnden den 15 oktober 2015.		
Marieberg Programarbete för Marieberg godkändes och redovisades i SbN under oktober 2012. Programområdet innehåller hela Marieberg och kommer resultera i flera delprojekt. För att skapa en mer levande stadsdel och komma åt byggbar mark planeras större gatuombyggnader, däribland Västerbroplan och delar av Gjörwellsgatan och Rålambsvägen. Programmet har resulterat i ett planerat mål om 1 500 lägenheter och 30 000 kvm kontor.	Markanvisning 2008-06-12 till ByggVesta AB för bostäder inom fastigheten Marieberg 1:29. Start-PM för program för Marieberg godkänt i SbN 2011-06-16. Utredningsbeslut i ExplN mars 2012. Programsamråd har skett under våren 2012. Framtagande av grovkalkyl för gatu- och parkarbeten pågår tillsammans med möjlig mängd byggrätt på stadens mark. Det ger möjlighet att se om staden själv kan bekosta infrastrukturåtgärder eller om hela stadsdelsutvecklingen är avhängiga gatukostnadsersättningar för att kunna genomföras. SbN godkände programmet i oktober 2012 med uttalanden om 50 % mer bostäder. Fortsatt utredningsarbete för utökad bostadsproduktion.	Efter Stadens förvärv av Centauren för utbildningsändamål har Utbildningsförvaltningen behov av att komplettera etableringen med en ny idrottsbyggnad. Troligen markanvisas denna byggnad i mars 2016.	Miljöförvaltningens ifrågasättanden av Bromma flygplats beräkningar för flygtrafikbullret är ytterligare en pusselbit i det som kan komma att påverka ett återupptagande av Mariebergsprogrammet. Projektet avvaktar fortfarande LST:s beslut om Krillans krog.
Nordvästra Kungsholmen	Området utgör ett av stadens stora utvecklingsområden och omfattar en utbyggnad av bostäder, arbetsplatser, parker, gator m.m. samt sanering av mark. Totalt tillkommer ca 5 200 lägenheter och ca 300 000 kvm arbetsplatser.	År: 2007-2022	Osäkerheter finns i beslut som tas både hos stadens egna instanser samt övriga myndigheter. Detta kan skapa förskjutningar i budgeten för respektive projekt. Osäkerheterna förklaras mer i detalj per projekt nedan.
Kristinebergshöjden (Bostäder) Projektet kan påbörjas då trafikplats Lindhagensgatan är ombyggd, och detaljplanen för NCCs kontorshus (Kristineberg	Markanvisning för bostadsändamål till Svenska Bostäder 2/3 och 1/3 till NCC samt SISAB i GfN hösten 2003. Markanvisning till Edicta våren 2004 för uppförande av tennisanläggning. SISAB och Edicta är ej längre intresserade. Programbeslut om uppförande av sporthall som	Planarbete: 2012-2016. Genomförande: 2017-2020.	Bebyggelsen på Kristinebergshöjden kan inte påbörjas förrän stora delar av den nya trafikplatsen är färdigställd(hösten 2015). Komplikationer och förseningar i anläggandet av trafikplatsen innebär risk för förskjutningar för den övriga bebyggelsen. Planen för kontorshuset som ska fungera som bullerskärm åt bostäderna måste vinna laga kraft innan

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
1:10/Kristineberg Kontor) vunnit laga kraft, då kontorshuset är tänkt att fungera som bullerskydd för bostäderna. Projektet omfattar ca 250 bostäder.	miljöskärm mot bostadsbebyggelsen har antagits av ExplN och IdN september 2007. Markanvisning inkl. inriktningsbeslut till NCC för uppförande av kontor, januari 2008. Inriktningsbeslut i KF 16 juni 2008 samt uppdrag till IdN att återkomma med inriktningsbeslut för idrottshall. En separat detaljplan upprättas för trafikplatsen i samband med upprättande av arbetsplan. Byggstart för trafikplatsen skedde i augusti 2012. Därefter kan bebyggelsen på Kristinebergshöjden påbörjas. Genomförandebeslut för trafikplatsen antaget av ExplN december 2010 och i KF juni 2011. Detaljplanen för trafikplatsen vann laga kraft september 2011. Flera detaljplaner för bostäder, kontor och idrottshall kommer att upprättas. Detaljplanen för NCC-kontor, var på samråd mars 2013. Genomförandebeslut för kontoren togs i ExplN 2015-04-13 Start-PM för bostäderna på Kristinebergshöjden i SbN april 2013.		vi går vidare med planen för bostadshusen.
Kristinebergshöjden (Kontor) Projektet innebär bebyggelse väster om Essingeleden och kan påbörjas då ombyggnaden av trafikplats Lindhagensgatan är färdig. Kontoret ska fungera som en bullerskärm mot Essingeleden för den planerade bakomliggande bebyggelsen. Projektet	Markanvisning inkl. inriktningsbeslut till NCC för uppförande av kontor, januari 2008. Inriktningsbeslut i KF 16 juni 2008 samt uppdrag till IdN att återkomma med inriktningsbeslut för idrottshall. En separat detaljplan upprättas för trafikplatsen i samband med upprättande av arbetsplan. Byggstart för trafikplatsen skedde i augusti 2012. När byggnationen är klar kan bebyggelsen på Kristinebergshöjden påbörjas. Genomförandebeslut för trafikplatsen antaget av ExplN december 2010 och i KF juni 2011.	Eventuellt antagande i KF under kvartal 1 2016.	Eventuellt överklagas detaljplanen vilket kan leda till förseningar i projektet. Avtal måste tecknas med Trafikverket angående flytt av Trafik Stockholm, förseningar i denna process kan också påverka byggstart. Detaljplan och exploateringsavtal är godkänt i nämnderna men avvaktar KF då Länsstyrelsen meddelat att planen i sådant fall kommer att upphävas p.g.a. dåligt omhändertagande av samhällsrisk. Samhällsrisk är en stor och svår fråga, diskussioner pågick med länsstyrelsen under hösten 2015 för att komma till en lösning.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
omfattar ca 50 000 kvm kontor.	Detaljplanen för trafikplatsen vann laga kraft september 2011. Detaljplanen för NCC-kontor, var på samråd mars 2013. Genomförandebeslut för kontoren togs i ExplN 2015-04-13		
Kristinebergs Slott 10 Hornsbergs bussdepå planeras att flyttas till Tomtebodan i Solna. Staden kommer att förvärva marken av SL. Inom området planeras för ca 750 bostäder och 65 000 kvm kommersiella lokaler.	MN beslutade hösten 2006 om markanvisning till Ikano Bostaden (bostäder), Borätt (bostäder) och Skanska (kontor och bostäder). Start-PM SbN april 2008. Inriktningsbeslut togs i ExplN 2008-10-09 och i KF 2009-03-09. Detaljplanesamråd för bussdepån kvartal 2, 2010. Staden har slutfört systemhandlingar för gator, parker och idrottsplats.	Planerat genomförande: 2017-2020 Besked kring detaljplan väntas under 2016.	Stora osäkerheter i projektet. Just nu vilar detaljplanering i avvaktan på beslut från SL som förväntas ge definitivt besked om depålokaliseringen under första kvartalet 2016. Viss projektering startades upp under våren 2013.
Stadshagen (inklusive S:t Göransgatan-Glaven) Byggnad av bostäder, gator, idrottsplats, skola och tennishall.	Markanvisning finns till Borätt för 80 lägenheter. Beslut i ExplN maj 2008 om att ny tennishall ska byggas inom Stadshagens idrottsplats som ersättning för den som ligger i Kristinebergs strandpark. Markanvisning i augusti 2012 till Stockholmshem med 175-225 lägenheter och en underjordisk tennishall. Inriktningsbeslut i ExplN gemensamt med FsN, IdN december 2013, i KF 2014-12-15. Planarbete påbörjades våren 2014. Markanvisning finns till Järntorget Bostad AB (ca 25 lägenheter) Detaljplan för Fredhäll ännu inte startad. Markanvisning till Balder Sankt Göran AB för bostäder i Gladan 3 (ca 70 lägenheter) skedde i september 2015.	Samråd planeras till kvartal 1 2016. Genomförandebeslut tas tidigast under kvartal 3/2016. Markanvisning till Akademikerförbundet för påbyggnad med kontor i Glädjen 9 skedde i december 2015.	För genomförande av projektet krävs samordning med Kristinebergs idrottsplats. Genomförandet av projektet kan ske först när den nya Kristinebergs idrottsplats är klar med bussgarage inunder. Troligen flyttar bussgaraget till Solna, men samordning behövs ändå med Kristinebergs idrottsplats. För genomförande av projektet krävs ersättning med fotbollsplan på annan plats. Ny 11-mannaplan i Fredhäll ska vara klar innan Stadshagens IP kan stängas för ombyggnad. Risk för överklagan av detaljplan för Stadshagens IP men även för detaljplan i Fredhällsparken.
Övriga stora projekt			
Blackebergsvägen Projektet avser, enligt förslag till planprogram, att ny bebyggelse i form av 550-650 nya bostäder, men	Inriktningsbeslut i ExplN 2013-10-17. Beslut om start-PM för detaljplanarbete för etapp 1 i SbN 2013-10-17. Markanvisning för förskola inom	Detaljplanarbetet för etapp 1 pågår och förväntas ta ca två år. Samråd genomfördes under december 2015. Genomförandebeslut planeras till våren 2016.	Detaljplanernas tidplaner är osäkra och först under detaljplaneprocessen klargörs hur många bostäder som kan byggas inom de olika etapperna.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
också lokaler för viss verksamhet och service, uppförs längs med Blackebergsvägen. Ombyggnad samt nybyggnad av gator ska ske. Programområdet är tänkt att delas upp i tre detaljplaner.	Blackebergsstråket beslutat i nämnd i sept-14. Förskolan ska utgöra en separat detaljplaneetapp.		
Brandstegen SISAB avser bygga en skola F-9 för 900 elever i en nedlagd brandstation belägen i Enbackens park. Besqab avser bygga ca 50 bostadsrätter. Till detta kommer omfattande gatuarbeten och ledningsomläggningar.	Reviderat inriktningsbeslut togs 2015-05-21 samtidigt som markanvisning för Besqabs bostadsrätter gavs. Detaljplanearbete har påbörjats. Samråd hölls sommaren 2015. Utställning bör kunna inledas kvartal 1 2016. Kostnaderna i projektet kommer av de omfattande gatuarbeten som kommer krävas där gaturum smalnas av för att kunna ge plats åt skola och skolgård. Även stora ledningsomläggningar krävs och antagligen också marksanering i det som kommer att bli skolgård.	Systemhandling beräknas bli klar ca mars 2016. Utställning inleds strax före. Detaljplanen antas, för det fall att processen löper enligt plan, i augusti 2016, vilket i sin tur innebär att ett genomförandebeslut fattas inför sommaren. SISAB räknar med skolstart läsåret 2020-21. Besqab planerar sin inflyttning till tidigast 2018.	Risk för förseningar pga. överklaganden bör vara ganska hög då den gamla brandstationen för många symboliserar ett högt kulturhistoriskt värde och man därför önskar bevara mer eller hela miljön. Kostnaderna är osäkra då resultat från provtagning i mark ännu inte analyserats. Stora ledningar och teknikanläggningar måste flyttas och kostnader för detta är, innan systemhandling tagits fram, svåra att förutse.
Blasieholmen Ett Nobel Prize Center ska byggas på Blasieholmen om ca 20 000 kvm ljus BTA och totalt 20-25 000 kvm. Detta ska bl.a. innehålla ett Nobelmuseum som upplåtes med tomträtt.	2011-07-18 fattades ett utredningsbeslut om 4 mnkr på delegation. Inriktningsbeslut i ExpIN augusti 2012. I juni 2013 startade en arkitekttävling. Den genomförs helt och hållet av Nobelhuset AB och David Chipperfield Architects utsågs till vinnare. Utredningar för att kartlägga utgifter pågår. April 2015 fattade exploateringsnämnden beslut om remissvar på detaljplan för nobel Center samt gav exploateringskontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal.	Genomförandebeslut sker i februari 2016. Byggstarten är planerad till år 2016 med invigning år 2019.	De stora riskerna i projektet är att en arbetstunnel till befintligt tunnelbanesystem kommer att beröras, hur de befintliga husen ska hanteras, eventuella arkeologiska utgrävningar, påverkan på de kulturhistoriska värdena, samt att detaljplanen troligtvis kommer att överklagas till högsta instans. Det finns även stor risk för att andra beslut kommer att överklagas. Det är även stora osäkerheter i hur den slutliga fördelningen av kostnader mellan staden och Nobelhuset AB kommer att bli.
Brommaplan Projektet avser att på platsen för nuvarande bussterminalen vid	Utredningsbeslut fattat av ExpIN 2010-12-10. Start-PM taget i SbN december 2011. Inriktningsbeslut i ExpIN 2012-11-22.	Antagande av detaljplan samt genomförandebeslut beräknades tidigare att fattas under kvartal 4/2016. Det kommer att bli en förskjutning med minst ett år p.g.a. de	Det finns stor risk för förskjutning då detaljplanen inte får antas förrän alla miljöbeslut för flytt av Bromma reningsverk (utbyggnad av Henriksdal och bortledning av avloppsvattnet i tunnel dit) är klara och eventuellt

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
Brommaplan och intilliggande fastigheter överdäcka bussterminalen sammanbyggt med handel och ovanpå den nya terminal- och handelsanläggningen bygga bostäder, intill T-banan. Projektet utgår från att på att två befintliga byggnader som ägs av JM AB rivs, nuvarande hotellet och centrumbyggnaden. Totalt ca 22 000 kvm handel och service samt ca 850 lägenheter (ca 750 Grammet + 100 Linneduken). Frågan om skyddsavstånd och behov av skyddsåtgärder alternativt flytt pga. lukt och störning från närliggande reningsverk är en väsentlig utredningsfråga. Stockholm vatten jobbar sedan beslut 4 sept-13 med inriktningen att verket ska flyttas. Tidplanen för Grammet är beroende av när miljöbeslut för den utbyggda anläggningen i Henriksdal ges av mark- och miljödomstolen. Stockholm Vatten AB har 2015-07-13 lämnat in ansökan om		problem som uppstått dvs. oklarheter kring miljöbeslutet och länsstyrelsen syn på detta i förhållande till antagandet av planen, äganderätsfrågan med SL samt Stadens och SL:s medverkan i gemensamhetsanläggningar. Länsstyrelsen kräver färdigt miljöbeslut/tillstånd från Mark- och miljödomstolen innan denna detaljplan får antas och godkännas. Stockholm Vatten lämnade in ansökan om miljöbeslutet i juli 2015. Förmodligen finns ett miljöbeslut tidigast kvartal 2 2016.	kräver länsstyrelsen även att arbetena med flytten av reningsverket ska ha kommit en bit på väg innan planen för Grammet kan antas. Komplicerade tekniska konstruktioner kring bussterminal och överdäckning av denna. Medverkan i gemensamhetsanläggningar krävs för både Staden och SL, vilket SL och trafikkontoret hittills inte visat sig positivt inställda till. SL kräver äganderätt på bussterminalfastigheten istället för tomträtt som de erbjudits. SL har pausat sitt deltagande i planarbetet och projektet i avvaktan på besked om detta, vilket får stor påverkan på tidplanen eftersom SL:s medverkan krävs för att gå vidare.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
miljötillstånd till Mark- och miljödomstolen. Samordning med SLs planerade upprustning av T-banan är också väsentlig. SL kräver äganderätt i stället för tomträtt på bussterminalsfastigheten. SL har i avvaktan på detta pausat sitt deltagande i plan- och avtalsarbetet.			
Bromstens industriområde Om hela programområdet exploateras kan det rymma totalt ca 1 500 lägenheter (varav ca 570 lägenheter samt några radhus på stadens mark). Den centrala delen föreslås bebyggas med stadskvarter i upp till fyra våningar med smala gator och upphöjda innergårdar. Under gårdarna finns parkeringsgarage. Längs järnvägen föreslås dels ca 20 000-25 000 kvm byggnader för lätt industri (industriby), dels ett område för idrott med ca 5 000 kvm lokaler. I den centrala delen invid Stora Parken planeras för en ny förskola och vid Bromstens IP i öster	Markanvisning till HSB 2003-06-10. ExplN godkände 2008-06-12 program och ändrad markanvisning till Bromstensstadens Mark och Exploatering AB samt inriktningsbeslut. Programarbete, remiss och samråd 2:a kvartalet 2008. SbN tog beslut om fortsatt arbete samt gav stadsbyggnadskontoret i uppdrag att påbörja detaljplanearbete för de tre första delområdena 2008-11-20. Första detaljplanen togs kvartal 2 2015. KF godkände 2009-03-09 investeringskalkylen (inriktningsbeslut) samt beslöt att minst 30 % av de anvisade lägenheterna ska utgöra hyresrätter. ExplN godkände 2009-06-11 ändrad markanvisning till Bromstensstadens Mark och Exploatering AB med 30 % hyresrätter. Reviderat inriktningsbeslut togs i ExplN 2010-05-20. I KF 2010-11-29. Reviderat inriktningsbeslut för helheten samt genomförandebeslut för första etappen togs i ExplN 2015-10-15.	Byggnation år: 2016-2021 för allmänna anläggningar (etappvis utbyggnad) och 2017-2023 på kvartersmark.	Programförslaget innebär omfattande om- och utbyggnad av ny infrastruktur som, på grund av extremt svåra grundläggnings-förhållanden, kräver stora ekonomiska åtaganden för staden. Under arbetet med en systemhandling (förprojektering) för allmänna anläggningar inom programområdet har framkommit att befintliga va-ledningar måste läggas om för att gatorna ska kunna grundförstärkas och höjas samt att befintlig avloppspumpstation bör ersättas med två nya. Det har också framkommit att marken måste höjas ytterligare p.g.a. översvämningsrisk från Bällstaån till följd av framtida klimatförändringar och planerade exploateringsprojekt uppströms.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
reserveras plats för en skola samt förskola.			
Larsboda Strand (Drevviken) Ca 300 lägenheter planeras vid Drevviken, hälften småhus. Ombyggnad av Perstorpsvägen, buller-skydd, strandpromenad, rivning av campingstugor, evakuering av odlingslotter till Forsfararvägen. Plantagen flyttar till ny tomt vid Sköndalsvägen.	Program antogs i stadsbyggnadsnämnden i juni 2010. Inriktningsbeslut fattat i ExplN 20 januari 2011. Start-PM togs i augusti 2015.	Byggstart 2018 preliminärt.	Då projektet är i ett sådant tidigt skede råder stora osäkerheter i beräkningen av utgifterna. Byggstarten har försenats pga. överklagan.
Persikan, Södermalm Nytt bostadsområde där SL:s bussdepå idag är belägen. Nytt läge för bussdepån i kv. Fredriksdal, Hammarby Sjöstad. En flytt betyder att nuvarande depå rivs och att det på platsen byggs 1000 lägenheter. Uppgåelsen med SL och SLL togs i KF 2008-06-09.	Markanvisning och inriktningsbeslut i GfN 2004-06-15. Detaljplan för nytt läge för bussdepån i kv. Fredriksdal vann laga kraft i maj 2012. Reviderat inriktningsbeslut 18 oktober 2012. Anmälan om samråd inför reviderat inriktningsbeslut godkändes i Kommunstyrelsens ekonomiutskott 24 oktober 2012.	Möjlig byggstart för stadens arbeten tidigast 2017 och för bostäder 2018.	Förskjutningar pga. av att arbetet med detaljplanen skjutits fram i tiden. Betydande utgifter i uppgörelsen med SL (250 mnkr) under 2012-2016.
Primusparken På Lilla Essingen, väster om Essingeleden planeras för ca 580 nya lägenheter, befintliga kontorshus rivs. Ny bullerskyddad park och strandpromenad bland annat på utfylld mark. Markanvisat till Svenska	Markanvisning, inriktningsbeslut och principöverenskommelse med Vasakronan i ExplN 2008-12-11. Programsamråd ägde rum under januari/februari 2010. Ansökan om upphävande av strandskydd skickades till länsstyrelsen i mars 2015.	Samrådsredogörelse till SbN i februari 2016. Utställning tidigast kvartal 3 2016. Genomförandebeslut tidigast kvartal 3 2016.	Stora osäkerheter p.g.a. strandskyddsfrågan m.m. Även Vasakronans fastighet berörs av projektet. Genomförandet framskjutet eftersom detaljplanen kan vara klar tidigast 2016. Ökade utgifter beror på ny kalkyl för allmänplatsmarken. Försäljningsinkomsterna har ökat p.g.a. att de är uppräknade med index till idag. Bokslut 2015: Framtagande av systemhandling för allmänplatsmark är framskjutet till 2016 i avvaktan på

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
Bostäder. Ny byggherre ska utses för den del som Sjaelsö haft. Vasakronan utvecklar sin fastighet med bostäder.			att samrådsredogörelsen redovisas för SBN. Kostnaderna är framskjutna.
Riddersvik Planläggning för bostäder på gamla trädskoleområdet. Småhus och mindre flerbostadshus, totalt ca 450 lägenheter. Omläggning av Lövestavägen i ny sträckning. Nya bostadsgator och annan allmän plats i området. Även planläggning av området mellan före detta Trädskolan och Mälaren som park.	Inriktningsbeslut med markanvisning för ca 50 småhus och ca 50 flerbostadshus till Småa AB togs i ExplN den 7 februari 2013. Detaljplanearbete med start-PM taget i SbN i mars 2014. Redovisning av programsamråd i stadsbyggnadsnämnden 14 april 2015.	Genomförandebeslut tidigast kvartal 4 2017.	
Sergelgången etapp II Sergelarkaden glasas in och omvandlas till en inomhusgalleria. Den färdiga gallerian överläts sedan till en samfällighetsförening, liksom fastigheten Skansen 22. Projektet innefattar även byte av markvärme och -beläggning på Sergels Torg. Projektet innebär investeringsutgifter om ca 150 mnkr. Försäljningsinkomsterna beror på vilken verksamhet som väljs i Skansen 22.	Inriktningsbeslut MN i december 2006. Beslut om försäljning av Skansen 22 i ExplN hösten 2007. Fortsatt arbete bör omfatta reviderat inriktningsbeslut med förslag till nytt innehåll.	Förhandlingar med de tilltänkta delägarna i samfälligheten har återupptagits (inklusive försäljning av Skansen 22). Projektet måste samordnas i tiden med följande externa projekt: Omfattande renovering av gatudäck vid Sergels Torg och Klarabergsgatan (TK), Spårväg City (SL), ersättningstrafik för T-banan vid byggandet av Citybanan (SL).	Förutsättningarna för detta renoveringsprojekt är ännu oklara. Tidplanen är mycket osäker.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
Spångaviadukten Bostadsprojekt om ca 185 lägenheter invid Spångaviadukten. Exploateringen kommer att ske på båda sidor om Spångaviadukten. Ett punkthus är föreslaget väster om viadukten på befintlig parkeringsplats samt ett större hus i kvartersstruktur öster om viadukten. För att möjliggöra exploateringen krävs en omdaning av Spånga kyrkväg. Omdaning av Spånga kyrkväg är även ett led i de trafikförstärkningsåtgärder som identifierats i Spånga med anledning av omvandlingen av Bromstens industriområde till bostäder.	Inriktningsbeslut togs i exploateringsnämnden 2014-06-12. Beslutet innebär att markanvisningsavtal tecknats med Borätt AB om ca 185 lägenheter. Startmöte på exploateringskontoret kommer hållas när SbK bemannat projektet. Markanvisning har skett under 2014.	Detaljplanearbetet kommer igång efter start-PM i SBN. Vissa utredningar har gjorts under hösten 2015.	Start-PM beräknas att godkännas i SbN februari-mars 2016. Startmöte på exploateringskontoret kommer hållas när SbK bemannat projektet. Genomförandebeslut preliminärt under kvartal 1 2017.
Valhallavägen Projektområdet är beläget längs Valhallavägens östra sida och sträcker sig ungefär från korsningen Valhallavägen/Körsbärsvägen fram till Roslagstull. När Norra länken färdigställs kommer trafikmängden och mängden farligt gods att minska längs Valhallavägen. Detta öppnar upp	Utredningsbeslut om 2 mnkr fattat av ExplN 2010-02-11. Beslut om tidig markreservation till Areim fattat av ExplN 2011-11 (idrottshall) Beslut om tidig markreservation till Stockholmsbyggmästarna fattat av ExplN 2012-05-17 (300 bostäder) Under 2013 togs ett stadsbyggnadsprogram fram för området. Inriktningsbeslut i ExplN 2014-08-28, med utredningsutgifter om 20 mnkr.	Det är stora osäkerheter då projektet är i ett mycket tidigt skede. Under 2015 har det gjorts en del utredningar med avseende på bl.a. luft, trafik, etappindelning m.m. för att säkerställa att projektet går att genomföra, men tidplanen kommer ändå skjutas framåt.	De trafikprognoser som projektet tagit fram visar fortsatt mycket trafik på Valhallavägen vilket innebär svårigheter att klara luftkvaliteten på vissa sträckor. Vid byggnation av västra delen av Valhallavägen måste vi klara miljö kvalitetsnormerna för PM 10 (partiklar) NO2 (kvävedioxid). Projektet kommer därför att utreda möjliga lösningar för att kunna starta detaljplaner inom området, till exempel en etappindelning av utbyggnaden.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
möjligheter att utveckla området och bebygga det med bostäder i storleksordningen 500 – 800 lägenheter.			
Vårbergsvägen I områdesprogrammet för Vårberg, Skärholmen och närliggande stadsdelar från 2006, pekas Vårbergsvägen ut som ett av de större nybyggnadsprojekten. På de överstora trafikytorna och på omkringliggande naturmark byggs ca 350 lägenheter, nya förskolor och servicefunktioner. De nya bostäderna byggs av två byggherrar, Peab och Svenska Bostäder. I en första etapp uppförs ca 260 lägenheter, varav Peab bygger ca 63 bostadsrätter och 24 radhus (upplåtelseform ännu inte bestämd), och Svenska Bostäder bygger ca 170 hyreslägenheter. I en andra etapp kan ytterligare ca 70 lägenheter tillkomma.	Startpromemoria i SbN togs hösten 2009. Inriktningsbeslut i ExplN 2009-08-24. Plansamråd hölls januari 2011.	Projektet är försenat p.g.a. stora ekonomiska osäkerheter. 2014-08-30 Evidens rapport klargjorde att en storsatsning på Vårbergsvägen inte är rätt tillvägagångssätt för att få igång marknaden i Skärholmen. Det ska byggas ut i långsam takt och det som främst efterfrågas är små och yteffektiva bostadsrätter. Grontmij har under våren 2015 tagit fram en ny rapport som ger underlag för en uppdaterad exploateringskalkyl.	Plan för genomförandebeslut i ExplN finns ej för närvarande, projektet är tills vidare vilande. I och med den politiska satsningen Fokus Skärholmen och den kalkyl som Grontmij tagit fram ska beslut fattas om projektets genomförbarhet under 2016.
Årstafältet Projektet är ett stadsutvecklingsprojekt, en ny stadsdel med ca 6 000	Programsamråd har hållits 2010. Inriktningsbeslut och samrådsremiss i ExplN i mars. Inriktningsbeslut i KF 27 september 2010 (utredningsutgifter om 70 mnkr).	Första byggstart för infrastruktur och kvarter tidigast kvartal 2/2016. Högst troligt att projektet försenas ytterligare ca ett år p.g.a. överklagande av första etappen.	Förseningar pga. tidigare överklaganden.

Projekt	Beslutsläge	Aktiviteter och beslut	Avvikelser-Risker
bostäder och en omdanad park. Årstafältet är en del av den centrala stadens utvidgning och stadsdelen kommer att bli tät och varierad med butiker och verksamheter i bottenvåningarna. Programprojektet omfattar budget för programarbetet för stadsutvecklingsprojektet fältet och de etapper som ännu inte påbörjats. När nya projektetapper påbörjas justeras detta projekt så att budgeten för etapperna utgår ifrån det övergripande projektet.	Arbetet med en systemhandling pågår. Start-PM för parken togs av SbN i maj 2011. Den första bebyggelseetappen omfattar ca 800 lägenheter i två detaljplaner. Markanvisningar samt beställning av detaljplan i ExplN skedde i oktober 2011. Två detaljplaner är nu igångsatta. Lägesredovisning och reviderat inriktningsbeslut i ExplN den 14 juni 2012 i samband med markanvisning av etapp 2, i KF 15 oktober 2012. Planarbete pågår för de båda första detaljplaneetapperna med ett innehåll av ca 1 680 bostäder. Båda etapperna är markanvisade, även etapp 3 markanvisades under december 2014. I april 2014 fattade exploateringsnämnden beslut om kompletterande utredningsuppdrag för södra delen av fältet. Kompletteringen omfattar totalt ca 1 000 ytterligare bostäder, varav ca 360 har markanvisats till allmännyttan. Detta tillsammans med uppskrivning av prognosen i övrigt visar att det finns en potential av totalt ca 6 000 bostäder på fältet. Genomförandebeslut togs i ExplN under hösten 2015.	Genomförandetid: 2016-2031.	